

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. DR. VARNAY ELEMÉR

Uj Népszövetséget

Ujra összeül a Népszövetség, gyönyörű genfi palotájában, ahol ezúttal még kevesebben lesznek, mint az elmúlt hónapokban. Nem a titkárság hivatalaiban, mert ott teljes a létszám, hanem a tanácsteremben, ahol a nemzetek képviselői tartják üléseiket, hogy meghányják-megvessék a világ sorsát. Hivatalos jelentés szerint ugyanis az utolsó tizenöt hónap alatt nem kevesebb, mint tizenegy állam hagyta ott ezt a nemzetekfőltérnek tervezett és elképzelt ülésoszlokat, mert úgy látták, hogy nemcsak érdekeiket nem védik meg, hanem egyenesen veszélyeztetni azokat. Husz esztendő sem kellett, hogy a Népszövetségből valamennyi állam közössége helyett megszűlessék egy kis csoport érdekképviselete. Szegény néhai Wilson nem így képzelte elme-szüleményének létrehozását és mikor látta, hogy torz lett a gyermek, megtagadta tőle elismertetését. Amerika, mely kezdeményezte a Népszövetség megalakítását, távol maradt, az államok bizonyos csoportját eleve kizárták a közösségből és azok is, amelyek csatlakoztak, lassan-lassan bejelentették kilépésüket. Közben néhány állam meg is szűnt, eltűnt Európa térképéről az önálló Csehszlovákia, eltűnt a független Albánia, hogy Abessziniáról ne is szóljunk, melyet a Népszövetség agyontámogatott. A Népszövetség tagja maradt néhány nagyhatalom és az ezen nagyhatalmak érdekszférájába tartozó kisebb állam.

Bizonyos, hogy ilyen körülmények között Genfben nem lesznek nagy viták, megszüntek az érdekelentétek és végre elérhető lesz, hogy egyhangu határozatokat hozzanak. Amire az elmúlt százal több tanácsülésen nem igen volt példa. Ez igen öröndetes körülmény lenne, ha valóban az összes államok résztvennének a döntésben. Így azonban bekövetkezik az a helyzet, hogy hoznak majd határozatokat, amelyek egymásközötti viszonylatban feleslegesek, a többiekkel szemben pedig hatálytalanok. Feleslegesek egymás között, mert a bentmaradtak ugyanazt akarják, a kivülők ellen pedig nem érvényesíthetők. Nem érvényesíthetők, ha csak nem háboru után. Ha ez megtörténik, bekövetkeznek az a tragikomikus helyzet, hogy a Népszövetség inditana háborút, holott feladata és hivatása éppen a béke megőrzése és az összes ellentéteknek békés uton való elintézése lett volna. Ezt és ennek a helyzetnek a fonákságát érzik a tagállamok, vagy ezeknek egy része is és ezért vetődött fel az eszme, hogy új Népszövetséget alakítsanak, új alapszabályokkal, új működési renddel és — új palotával is, mert hiszen a meglévő építéséhez azok az államok is hozzájárultak, melyek az idők folyamán kiléptek. Vagy talán megváltják ezek részét, amint hogy helyettük vállalnók kell a felelősséget is, amennyiben felelősségteljes határozatokat hoznának.

Minden békeszerető ember őszintén fájjalja ennek a jobb sorsra hivatott intézménynek a csődjét, mert valóban nemes és szép volt az elképzelés, mely életre hívta. És nem szabad feladni a reményt, nem szabad feladni a küzdelmet sem, hogy az eredeti terv szerint megvalósuljon a nemzetek aeropagja az egyenlőség és igazság alapelvei szerint. Láttuk az elmúlt husz esztendő alatt, hogy vezetett egyeseknek az a törekvése, hogy mások fölött az erőszak hatalmát érvényesítsék; őszhang helyett diszharmonia keletkezett, a megegyezések helyébe az egyenetlenségek sorozata lépett, az egyensúlyt a túlsúlyra való törekvés váltotta fel, közösség helyett hatalmi csoportok véleménye lépett előtérbe, viszályok nem intéztek el békésen, hanem a háborus kirobbanások lehetősége fokozódott, véres leszámolások, fegyveres összecsapások, háboruskodások csufolták meg a béke szellemét és így nem csoda, ha végezetül a Népszövetség tekintélye semmivé lett és az államok egymásután hagyták ott Genfet. Talán hiba volt az is, hogy túlságosan nagy szerepet kínáltak a szövetha-

Megtörténtek a jelölések a választásokra

A temesvári helytartóság területén a magyarságnak egy szenátor és három képviselőjelöltje van

A Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának vezetősége vasárnap tartotta ülését, amelyen az ország tíz helytartósága részére összeállították egy a szenatori, mint a kamarai jelöltek végleges listáját. A jegyzéket Calinescu Armand miniszterelnök, aki az ülésen elnökölt, ellátta jóváhagyó aláírásával. A jelöltek névsorát már legközelebb beterjesztik az egyes helytartóságok területén működő központi választási bizottságokhoz és

a választók június 1-én és 2-án adják le szavazataikat.

A jelölt ülésen résztvettek az arcvonal magyar vezetőségi tagjai is, akik előterjesztették a magyarság jelöltjeinek névsorát.

A temesi helytartóság magyarságának négy tagja szerepelt az ajánlaton

és pedig Martzy Mihály tanár, a Katolikus Népszövetség elnöke a szenátusba, Bakos János bodófalvi telepesgazda, Simon Gyula dr. orvos és Péter János temesvári munkás a kamarába való megválasztásra. A központi vezetőség úgy határozott, hogy Martzy Mihály a hivatalból kinevezendő szenátorok között kapjon helyet, a három kamarai jelöltet viszont fölvetették a hivatalos jegyzékbe.

A temesi helytartóság hivatalos jelöltjei ezek:

a szenátusba:

a mezőgazdaság és kézimunka részéről Ispravnic Sever dr. Arad, Pavel Petre (Temesvár), Birton Aurel (Arad), Barnau Lazar, vas- és fémmunkások céhének elnöke (Resica), Mihaila Petre (Temesvár), a kereskedelem és ipar részéről Mihai Iosif (Temesvár), Cionca Petru (Lugos), Comsa Emanuel (Arad), Ambrus Valeriu (Brád), az intellektuel foglalkozásuak részéről Ciuhandu Gheorghe dr. (Arad).

Az arcvonal hivatalos listája

a kamarai választásokra

a temesi helytartóságban: a mezőgazdasági és kétkézi munka részére Jelebeanu Lazar (Egres), Marza Ioan (Arad), Gherman Eftimie (Oravica), Anton Peter (Temesvár), Nasta Iuliu, Adam Nicolae, Damsoreanu Lazar, Garbovan Ion, Popovici Dimitrie, Klein Ferenc, Morsa Pavel, Av-

Tizennyolc mandátumot kap a magyarság a képviselőházban és a szenátusban

Bucurestiből jelentik: A közelgő képviselő és szenátorválasztásokra a Nemzeti Ujjászületés Frontja magyar tagozata is kiválasztotta már jelöltjeit, akiknek névsora a következő:

Szenátorok: Bánffy Miklós gróf, Barabás Andor dr., Szabó Béni, Gyárfás Elemér dr.

Képviselők: Asztalos Sándor, Jósika János báró, Orosz Károly, Toldalaghy Mihály gróf, Bakos János, Teleki Adám gróf, Sós István,

talomnak s olyan beleszólást engedtek ennek az ázsiai államnak Európa ügyeibe, mely nem vezethetett jóra.

Bármi volt az oka a Népszövetség meddő működésének, késő lenne ma ezen siránkozni. Az egész világ puszkaporos hordóhoz hasonlatos és bizonyos, hogy ennek felrobbanását nem a Népszövetség fogja megakadályozni. Erre ma minden más szerv alkalmas lehetne, csak éppen a Népszövetség nem. A háboru rémét a békeszeretet, az igazságosság és méltányosság szelleme üzheti el és ha az igazság és egyenlőség elvei érvényesülnek, akkor a béke megmentésével együtt meg lehet és kell alakítani az új Népszö-

ram Ion, Vida Ion, Bakos János (Bodófalva), Hans Ewald, Frauenhoffer József, Chebeul Lazar, Rafiroiu Remus, a kereskedelem és ipar részére Iercan Nerva (Arad), Besa Cornel (Temesvár), Boldea Romulus (Karánsebes), Mico Romulus, Lupu Vasile, Pascu Sever, Latia Trifon, Popescu Grigorie, Marinescu Iulian, Câmpeanu Simion dr., Popescu Gheorghe, Péter János (Temesvár), Sempert József, Jung Hans dr. Az értelmiségi foglalkozások részére: Baran Coriolan dr. miniszter, Brudariu Adrian ügyvéd-kamarai prodékán, Brediceanu Caius (Lugos), Suta Victor (Déva), Coste Iuliu dr. (Temesvár), Bogdan Anton dr. (Temesvár), Iancu Alexandru dr. (Csákova), Teicu Gheorghe dr. (Oravica), Demian Aurel, Miclosi E. dr., Candea Constantin, Herlea Alexandru, Popovici Titus, Teicu Ion dr. (Oravica), Draja Zeno (Brád), Pisaron Boboiliu, Simon Gyula dr. és Borruz Stefan (Karánsebes).

Baran Coriolan dr. miniszter vasárnap Temesvárott tartózkodott és megbeszéléseket folytatott Marta Alexandru dr. királyi helytartóval és Tieran Emil dr. főpolgármesterrel. A tanácskozás a közelgő parlamenti választásokkal állott kapcsolatban.

Eddig még tisztázatlan volt, vajjon a háztulajdonosoknak lesz-e az új választáson szavazati joga. Cioban Pompiliu dr., a temesvári háztulajdonosok egyesületének elnöke, napokon keresztül Bucurestiben tartózkodott és illetékes ténnyezőkkel tárgyalásokat folytatott. A tárgyalások eredményeképpen a hivatalos lapban rendeltörvény jelent meg, amely szerint

a választásokon a háztulajdonosokat is megilleti a szavazati jog.

A háztulajdonosok egyesülete ennél fogva felhívja tagjait, hogy joguk érvényesítésé érdekében jelentkezzenek az összeíró bizottságok előtt, annál is inkább, mert Cioban Pompiliu dr. elnök is vállalt jelöltséget.

A választói listákba való felvételre a jelentkezés idejét május 24-én, szerdán estig meghosszabbították. A határidőt ezzel két nappal megtoldták.

Tomka Lajos, Bartha Ignác dr., Szentkeresztly Béla báró, Ludvig Gyula, Bojer Sándor, Kovács Károly dr., Simon Gyula.

A jelöléseknél ügyeltek arra, hogy minden társadalmi réteg és foglalkozási ág kapjon képviselőt, így az ország magyarságát az iparos, kereskedő, földműves és szabadfoglalkozásu osztályok kiküldöttjei képviselik a törvényhozás két házában. A jelöltek a jelöléseket elfogadták.

vetséget, melynek megalapozásánál a mostani hibák kiküszöbölhetők úgy, hogy az valóban a nemzetek bölcs együttműködésének foruma legyen. A Népszövetség mostani ülészakának megnyitása szomorú hangulatot vált ki a békeszerető emberek szívéből, mert a multja sok meddő remény temetőjévé vált. A bánaton keresztül azonban átesillan a remény sugara, hogy a mostani kaotikus viszonyok elrendezése után a romokból felépül az új Népszövetség, valamennyi államot és nemzetet egyformán, egyenlő jogokkal és egyenlő kötelezettségekkel felölölő az igazság jegyében működő ítélőszéke, nagyoknak és kicsinyeknek egyaránt.

Berlinben megtörtént a német-olasz katonai szerződés aláírása

Szívélyes hangu táviratváltás Viktor Emánuel, Hitler és Mussolini között. Közös irányítás alá kerül a két állam politikai, gazdasági és kulturális élete

A német és olasz közvélemény a német-olasz katonai és politikai szövetség aláírásának hatása alatt áll. A római lapok hangoztatják, hogy Mussolini miniszterelnök a napokban mondott egyik ismeretes beszéde a legméltóbb bevezetést jelentette ennek a történelmi fontosságú eseménynek. A Popolo di Roma közli, hogy az olasz nép hittel és bizalommal áll régi barátai mellett és hűséggel egyesül a német néppel.

Négy perces történelmi esemény

Berlinből jelentik: A Havas-ügnökség jelentése szerint a német-olasz katonai és politikai egyezmény ünnepei a birodalmi kancellária nagy fogadótermében folyt le. A paktum aláírásakor számos újságíró és fotóriporter is jelen volt.

Délelőtt 11.06 órakor von Ribbentrop és Ciano aláírták a szerződést.

Az ünnepség, amelynek keretében aláírták a német-olasz katonai és politikai szerződést, 11.10-kor, tehát négy perc alatt véget ért. Ezután von Ribbentrop felemelkedett helyéről és hivatalosan kijelentette, hogy a szerződést aláírták. Hitler vezér és kancellár az aláírás hivatalos tudomásul adása után a Harmadik Birodalom legmagasabb kitüntetésével,

az arany Birodalmi Sas rendjével ékesítette Ciano gróf olasz külügyminiszter mellét. 11.12 órakor az olasz külügyminiszter olasz nyelven jelentette be a katonai és politikai egyezmény aláírását. A beszédet rádió is közvetítették.

Az olasz-német katonai és politikai egyezmény aláírása után Hitler vezér és kancellár a német és olasz külügyminiszter kíséretében megjelent a palota erkélyén, hogy fogadja az ösztöngő tömeg lelkes ünneplését.

Nyugat felől Németország bevehetetlen

A Völkische Beobachterben a lap katonai cikkírója, egy német vezérkari alezredes ír nagyobb cikket, amelyben Németország nyugati és keleti erődjével foglalkozik. Biztonságunk a nyugaton — írja — teljes és tökéletes. A Siegfried-övezet, vagy bevenni a lehetetlenséggel lenne egyenlő. A birodalom keleti része felé is megtörténtek az intézkedések. Ezen a részen is nagyszerű erődfémények építési van folyamatban. Rövid időn belül a keleti vonal is hasonló értékű lesz a nyugati védelmi vonal bástyájával.

Közös német-olasz bizottság irányítja a külpolitikát

Rómából jelentik: Olasz politikai körökben az a vélemény alakult ki, hogy a jövőben a legszorosabb politikai és gazdasági együttműködés jön létre Olaszország és Németország között. Közös német-olasz politikai és gazdasági bizottság fogja vezetni a tengely minden politikai és gazdasági ügyét. Ugy látszik, hogy a katonai szövetség létrejötté után megszűnik mindenféle politikai különbség a német és olasz birodalom között. A két állam kulturális életének vezetése is közös bizottság hatáskörébe kerül. Beavattott helyen úgy tudják, hogy sem Hitler, sem Mussolini nem tesz újabb ajánlatot a nyugati demokráciának és a kezdeményezést most már a demokráta hatalmaknak kell megtenniük.

AZ ÚJ SZÖVETSÉG A BÉKÉT SZOLGALJA

Az olasz-német katonai szövetséggel kapcsolatban a Stefani ügnökség a következőket írja: Az egyezmény pontjai igen egyszerűek. Kimondják a politikai együttműködést és a katonai szövetséget. Olaszország és Németország a béke eszméjét kívánják szolgálni, készek azonban ellent állni minden ellenük irányuló fenyegetéssel szemben. Harci erejük elegendő a béke biztosítására és hajlandók is arra, hogy az igazságon alapuló nyugalmat megadják Európának.

„EURÓPA HÁBORÚ UTANI TÖRTÉNELMI-NÉK NEGYEDIK KORSZAKA KEZDŐDIK“

A német-olasz szövetségi szerződés aláírásával kapcsolatban a Montagszeitung azt írja, hogy ezzel az egyezményvel Európa történelmének negyedik szakasza kezdődött a világháború befejezése óta. Az első volt a versaillesi diktátum, a második az európai demokráta-diktatúra konszolidálása, a harmadik felszabadulásunk a versaillesi szerződés alól, amely a Saar-vidéknek Németországhoz való csatolásával kezdődött és

Az olasz-német katonai és politikai szerződés aláírása alkalmával Hitler üdvözlő táviratot küldött az olasz királynak, amelyben hangsúlyozta, hogy

„a történelmi pillanatban felbonthatatlanul pecsételődött meg a két nép barátsága. Az olasz király és abesszin császár ugyancsak megleghangú táviratban fejezte ki örömét a két ország együttműködéséért.

Hitler vezér és kancellár Mussolininek is küldött táviratot, amelyben többek között megállapította, hogy a Berlin-Róma tengely minden gyengítési kísérletnek ellentállva, megvédi az igazságot és a civilizációt.

A két nép — 155 millió ember — mindig együtt, egymás mellett marad. A Duce ugyancsak melegen üdvözölte a német nép vezérét és a legszebb jövőt kívánta a Német Birodalomnak.

A VASÁRNAPI KIHALLGATÁS

Ciano olasz külügyminisztert Hitler kancellár vasárnap 1 óra 5 perces kihallgatáson fogadta. A megbeszélésen Ribbentrop külügyminiszter, továbbá Attolico olasz és Mackensen német nagykövet is jelen volt. Este Ciano gróf az olasz küldöttség tagjaival résztvett az új kancellári palotában Hitler által adott diszebeden.

GYÖTRŐ LÁBBÁNTALMAITÓL

30 másodperc alatt megszabadulhat.

Megkínzott, dagadt lábak; égő szúró, kibírhatatlan tyúkszemek! Megvan a biztos és könnyű gyógy módjuk. Azonnali megkönnyebbülés s a tyúkszemeknek egyszer s mindenkorra gyökerestől való megszűnése az eredmény. Ez teljesen fájdalom- és veszélymentesen történik. Hintsen Saltrat Rodell-t meleg vízbe mindaddig, amíg tejszerűen fehérré válik. Ezekből az értelesen gyógyhatású sókból felszabadul a pezsgő oxigén és amint fáradsz, sajtó, zsbibadt lábat ebben a csodafürdőben megátztatja, gyulladássos izmai és érzékeny idegi nyomban felérzik pórúsainak, sőt egészen a baj gyökerének mélyéig behatoló oxigének az áldásos hatását. Ez az oxigénes fürdő: a daganatokat leoldosítja, a tyúkszemeket és keményedéseket pedig oly mértékben megpuhítja, hogy valószággal leválnak a húsról és gyökerestől könnyűszerrel eltávolíthatók.

Ne késlekedjen tehát, hanem még ma szerezzen be egy csomag Saltrat Rodell-t. Garantált eredmény, melynek elmaradása esetén pénzét visszakapja.

FONTOSI! — 10.000 propaganda csomagot dobunk piacra 10 lejes reklám árban. Kiszármaképpen még ma vásároljon egy csomagot! Tökéletes közönségi szempontból vásároljon rendes csomagot, vagy dupla csaldó csomagot!

gróf olasz külügyminiszter rádióbeszédet mondott. Ribbentrop a következő kijelentéseket tette:

— Hitler birodalmi vezér és Mussolini miniszterelnök május elején elhatározták, hogy a két nép közötti szoros kapcsolatot egy átfogó politikai és katonai szerződés megkötésével juttatják kifejezésre. Ciano gróf külügyminiszter úr velem együtt az imént aláírta ezt a szerződést.

Németország és Olaszország most már felbonthatatlanul egyesültek

Anyák napja Ujkisodán

A Római Katolikus Népszövetség újkisodai tagozata a bessenyitelepi Sztáron-teremben tartotta jól sikerült „anyák napját“. Az ünnepségen a nagyszámú közönség zsufolásig megtöltötte a termet. Enekszámok, szavalatok és vidám jelenetek tették változatossá a délutánt. Az ifjúság nagy igyekezettel készült, hogy az előadást minél élvezetesebbé tegye és a leányok közül Kovács Mária, Marosi Erzsébet, Boldizsár Anna és Mária, Budai Erzsébet és Rózi, Schön Júlia, Dobay Rózi, Stein Anna, Halász Mária, Krausz Ilonka, Tügyi Zsuzsi, Judik Veron és Tóth Mária, az ifjak közül pedig Ugri Antal, Kiss József, Csángli József, Lovász József, Nagy Guidó, Kathrein Pál, Hrdicska Lajos, Rapcsanski Dénes nagy sikert arattak. A műsor után az anyaságot méltató rövid beszéd után három sokgyermekes magyar anya, Ambrus Mátyásné tizenkétgyermekes, Kovács Jánosné tizenkétgyermekes és Szigetiné kilencgyermekes anyák egy-egy fekete selyemkendőt kaptak ajándékba. Az anyáknapjára ünnepségen résztvett Frigyer Ivár plébános, Fekete Imre tagozati elnök, Móczár László bessenyitelepi tagozati elnök és felesége. A bessenyitelepi egyházközség képviselőiben Makra Sándor jelent meg az ünnepségen.

„FELBONTHATATLANUL EGYESÜLTEK“

Közvetlenül a szerződés aláírásának hivatalos aktusa után Ribbentrop német, majd Ciano

II. Carol király megnyitotta a „Bucuresti Hónapot“

Bucurestiből jelentik: Hétfőn délelőtt 11 órakor a Carol-parkban ünnepélyes külsőségek között megnyitott a Bucuresti Hónap. A megnyitó ünnepségeken résztvett Öfelsége, II. Carol király és Mihai nagyvajda kíséretükkel, a katonai és polgári előkelőségek. Öfelsége és kísérete megállt az előtt a nemzeti színű szalag előtt, amely a II. Carol-park felé vezető új főútvonalat a Presan-bulevardot zárta el. Öfelsége leszállt az autóról és a Dombrovsky főpolgármester által feléje nyújtott arany ollóval elvágtatta a szalagot és ezzel felavatta a főváros egyik legszebb új útvonalát.

Az uralkodó volt az első, aki az úttestre lépett fia, Mihai trónörökös társaságában, majd pedig Calinescu miniszterelnökkel az élen a kormány tagjai és az uralkodó kísérete követték őket. A

királyi menet a restaurációs sétány felé fordult ahol Öfelsége résztvett az ott tartott istentiszteleten, ezután pedig a következő szavakat írta az egybegyűltekhez:

— Főpolgármester úr! Nagy örömmel szolgál mindenkor, hogy résztvehetek az évenként megismétlődő „Bucuresti Hónap“ megnyitásián. Örömmel évről-évre fokozódik, mert látom, hogy ez a nagy főváros, amely méltó Romániához, állandóan fejlődik. Köszönetemet fejezem ki főpolgármester úrnak mindazokért, amit a főváros fejlesztése érdekében tettek és az 1939. évi „Bucuresti Hónap“ot megnyitottnak jelenem ki.

Ezután rövid villásreggeli következett, majd pedig az uralkodó és Mihai nagyvajda a Hărău-trau-tó kis gőzösön körutazást tettek.

Titeanu miniszter a turisztikáért

Május 18-án nyílt meg Bucurestiben a propagandaügyi alminisztérium helyiségében a Balkán-szövetség turisztikai bizottságának ülészaka. Az ülést a görög, jugoszláv, török és román delegátusok jelenlétében Titeanu Eugen sajtó- és propagandaügyi alminiszter nyitotta meg, aki ez alkalommal a következő beszédet mondotta:

Boldog vagyok, hogy abban a kitüntető megbízásban részesültem, hogy a Balkán-szövetség turisztikai bizottságának ülését megnyithatom és üdvözölhetem a tag-államok megbízottait. A turisztika az országok és népek kölcsönös megismeréséhez vezet, ahhoz az értékeléshez és megbecsüléshez, ami biztosítja a mindenki által kívánt együttműködést.

— Azt kívánom, hogy ez a konferencia ne csak kívánságokat szögezzon le, hanem gyakorlati javaslatokat tegyen, amivel megkönnyíti a turisztika fejlődését a külföldi látogatók számára nyújtandó utazási és egyéb kedvezmények tekintetében. Azt kívánom, hogy a jelen konferencia biztosítsa a tagállamok közötti közös és kölcsönös turisztikai irányag cserét, a középiskolai és egyetemi ifjúság kölcsönös látogatásait és az intenzívebb rádió-egüttműködést. Ebben a szellemben nyitom meg a Balkán-szövetség turisztikai bizottságának ülését.

A megnyitó beszédre Georges Seferiades görög küldött válaszolt, majd megkezdődött a konferencia bizottságnak ülésezése

A szakuli adóhivatalnál elkövetett sikkasztásokat a lugosi pénzügyigazgatóság könyvelőjének kell megtérítenie

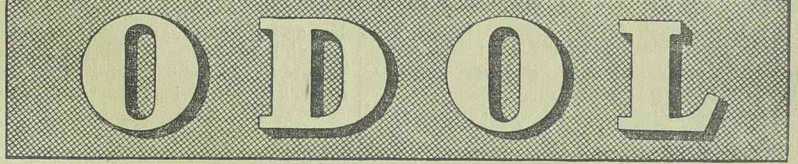
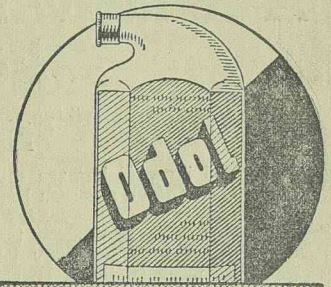
A szakuli adóhivatalnál évek előtt nagy sikkasztást fedeztek fel. Hét adóhivatali tisztviselő összesen hét millió lelei károsította meg a kincstárt. A hét sikkasztó hivatalnokot a bíróság tizentkét évi szabadságvesztésre kötelezte. Az el-sikkasztott összegből azonban mindössze 1 millió 400.000 lei tértül meg. Branzei Gheorghe, a lugosi pénzügyigazgatóság könyvelője, most kapta meg a pénzügyminisztérium értesítését, a mely szerint a szakuli sikkasztásból még hiányzó 5.600.000 leit neki kell megtérítenie. A megokolás szerint a sikkasztásért azért köteles a felelősséget elviseelni, mert elmulasztotta a szükséges és gondos ellenőrzést. Ezenkívül Branzeit a pénzügyminisztérium még külön tizenöt napi fizetésmegvonással sújtotta.

A katonai előképzés ünnepe

A katonai előképzési tanfolyam temesvári parancsnoksága Bradateanu Ilie őrnaggyal az élén, Constantin napján, az előzetes katonai kiképző tanfolyam védőszenájének napján nagyszabású ünnepséget rendezett a zászlókkal díszített Banatul pályán. Az ünnepségen Ciupe Gheorghe dr. a temesi királyi helytartóság vezértikára, Mardan Bucur ezredes, a körzeti parancsnokság megbízottja és a helyi katonai és polgári hatóságok megbízottjai is résztvettek. A szép ünnepséget a királyhimnussal nyitották meg, majd Popovici Virgil plébános istentiszteletet tartott és az ünnep jelentőségét méltatta. Az ünnepi beszédet Mardan Bucur ezredes tartotta és öfelsége a királyt, a trónörökösöt és a dinasztát élte. Az ünnepség résztvevői lelkes hurrá kiáltásokkal fogadták az ezredes szavait és a tanfolyam ifjai a királyhimnusz énekeltek. Ezután sor került a sportprogramra. A gyakorlatok után diszfelvonulással ért véget a szép ünnepség.

Ejjel, nappal

Íz vannak téve fogaink és szánk a baktériumok káros és bomlasztó hatásának; épp ezért csak egy baktériumölő, antiszeptikus szájvíz — ilyen az ODOL — teszi eredményessé a szájpolást és nyújt biztos védelmet. Használjon a mindennapi szájpoláshoz ODOL szájvizet, — az egészség védelmezője.

A történelem igazolni fogja II. Carol király nagy érdemeit...

A párisi Temps elismerő cikke az uralkodóról és Calinescu miniszterelnökről

Párisból jelentik: A Temps bucarestii tudósítója, Robert Coulaina az alábbi cikket közli:

A miniszterelnök, a belügyminiszter és a nemzetvédelmi miniszter Armand Calinescu, II. Carol királytól nehéz feladatot kapott, megvalósítani a király által elgondolt terveket, hogy az ország biztonságát és a nemzeti szellemet állítsa helyre. Calinescu miniszterelnök rendkívül elfoglalt ember, ami érthető, mert a rábizott minisztériumokon kívül felelősséggel tartozik az uralkodónak a kormány ténykedéséért is, részt kell vennie az összes hivatalos ünnepeken, elnöke a Nemzeti Ujjászületési Arvonálnak és mindezekben kívül ezer más teendője van, amelyek a mai külpolitikai helyzetben rendkívüli felelősséggel járnak. Alig egy hét alatt az uralkodó mellett résztvevett a turnuseverini emlékünnepen, másnap a bucarestii hadsergyszemlén. Közben, mint belügyminiszter előkészíti az új alkotmányban megállapított és június 1-én és 2-án megtartandó választásokat. Calinescu miniszterelnöknek és miniszterársainak nagy bátorságra és elhatározottságra volt szükségük, hogy végleg megsemmisítsék a politikai terrorizmust és ezt csak úgy lehetett keresztülvinni, hogy diktatori tekintéllyel helyreállította a nemzeti fegyelmet.

— Nem vagyunk sem fasizták, sem nemzeti szocialisták, sem pedig politikusok, — mondotta egy ízben a miniszterelnök, — hanem dema-

gógia és szószaporítás nélkül állítjuk helyre az ország békéjét és biztonságát.

Június 1-én és 2-án az ország választói szabadon élhetnek az új alkotmányban biztosított jogaikkal és ez bizonyítja legjobban, hogy Romániában nincs totális diktatura, mert hiszen szabad választások lesznek. A kormányzat a ténykedéséért csak az uralkodónak felelős és a választások szabadsága felett örökdi. Semilyen jelöllet különleges támogatásban nem részesít. Ilyen módon 15 hónapi átmeneti kormányzat után az ország megválasztott képviselői ellenőrizhetik majd a központi kormányzat működését. A külföldről fenyegető veszedelemmel szemben meg kellett szünnie minden belső egyenetlenkedésnek, mert ez csak gyöngített volna benünket.

A történelem igazolni fogja II. Carol király érdemeit,

aki kellő időben vette kezébe az ország irányítását és én csak az ő gondolatnak végrehajtója vagyok. Ideje volt annak, hogy végrehajtsuk ezt a munkát és a román nép vezetői meg is értették céljainkat és az ő támogatásukkal sikerült néhány hónap alatt felkelteni a nemzet égő hazaszeretét. Ön ennek tanubizonyosságát látta — fejezte be nyilatkozatát a miniszterelnök — a május 10-iki ünnepeken és a határmenti zónákban.

Véres kimenetelű támadás egy lengyel vámhivatal ellen

A német-lengyel feszültség vasárnap súlyos incidensben robbant ki, amelynek következményei egyelőre még beláthatatlanok, de előreláthatóan erősen fogja foglalkoztatni a diplomáciát. A Danzig közelében levő Kalthof és Marienburg közötti német-lengyel határvizára mentén egy lengyel vámki-rendeltség teljesít szolgálatot. Amint az eddigi jelentésekből megállapítható, vasárnap este a vámki-rendeltség épülete ellen

német rohamosztrigások támadást intéztek és a helyiség bűtorzatát megrongálták, majd elvontak. Miután a lengyel vámház a danzigi rendőrhatalóság körzetébe tartozik, az esetről azonnal értesítést küldtek a rendőrkapitányságnak. Terkovszki és Szvita lengyel követségi tanácsnokok és Gatorosz lengyel vámenlőr hivatalos minőségben a rombolás színhelyére autótak. A B. 61—306 rendszámú gépkocsit Morovszki sofőr vezette. A hármas bizottság egyideje várt a danzigi rendőrség közgeinek megérkezésére. Miután a rendőrtisztviselő nem érkezett meg, a bizottság a helyszínrre utazott abban a feltevésben, hogy a danzigi rendőrség kiküldöttjét már ott találja. A szétrombolt vámháznál azonban nem találtak senkit. Ezért hivatalos jegyzőkönyvet vettek fel, amelyben pontosan feltüntetik a rombolás után keletkezett helyzetet. Az autó ezután Kalthof állomására hajtattott és ott várakozott, amíg a bizottság egyik tagja az állomásépületben telefonált. Morovszki sofőr az autó közelében tartózkodott, amikor öt gyanus férfit látott egy autóból kiszállni. A sofőr megfigyelte, hogy körül akarják keríteni és amikor hátratekintet, észrevette, hogy

az egyik férfi támadásra lépszül. Erre revolverét vette elő, kétszer a levegőbe lött, de amikor látta, hogy az öt férfi tovább is feléje közeledik a támadókra lött.

Egy Grübner nevű danzigi lakos nyak- és vállsérülést szenvedett és azonnal meghalt.

A bizottság tagjai, akik az eset bekövetkezését nem tudták megakadályozni, a sofőrrel együtt autóba szálltak, amely őket lengyel területre szállította. Megérkezésük után azonnal jelentést tettek felsőbb hatóságuknak.

Lengyel részről azt állítják, hogy az agyonlőtt Grübner danzigi lakos állandóan tevékeny szerepet játszott a lengyelelles mozagalmakban és valószínű a feltevés, hogy

a német titkos propaganda megbízottja volt. A sofőr a támadás idején egyedül volt, mert utasai az épületben tartózkodtak és így önvédelemből kényszerült fegyveréhez nyúlni.

A kalthofi véres incidensről német részről is hivatalos jelentést adtak ki. A jelentés szerint Grübner sofőr, akit Kalthof mellett agyonlöttek autójával

német területéről tartott Danzig felé. Kalthof mellett egy szembejövő autó fényzórája megállásra kényszerítette. Grübner kiszállt és a lengyel autó felé indult, amikor a hivatalos jelentés szerint az autóból két lövést adtak le rá. Ezután kiugrottak az autóból és egy lengyel területről érkező mozdonyon elhagyták Kalthofot. A jelentés még hozzátesszi, hogy Grübner hátulról lötték le és a lövéseket katonai piztolyból adták le.

A temesvári ügyvédi kamara közgyűlése

A nyugdíjazások ügye. — A zugírászat letörése. — Üdülöház létesítése
Panaszok és indítványok

A temesvári ügyvédi kamara most tartotta évi rendes közgyűlését, amelyen Brudariu Adrian prodékán elnökölt és kegyeletes szavakkal emlékezett meg a kamara elhunyt tagjáról, azután előterjesztette a választmány jelentését, amely elsősorban is az Öfelsége, II. Carol király iránti hódolatot fejezi ki. A jelentés szerint a kamara vezetőségét három alapelv irányította munkásságában. Ezek a következők:

A lelkek megbékülése a politika kiküszöbölésével, a proporcionális elvvel alapuló román kamara és az ügyvédszadalom anyagi helyzetének megjavítása.

Az első elv a pártpolitika megszüntetésével megvalósult. A második elv megvalósítására irányuló munka jelentős lépéssel előbbre jutott és ennek a kérdésnek a megoldására az ügyvédi kamarák szövetségének állandó bizottsága törvényjavaslatot is készített. A munkaprogram harmadik pontjának megvalósítására továbbra is kitartó munkára van szükség. A jelentés felsorolta azokat az akadályokat is, amelyeknek leküzdésével az ügyvédek anyagi helyzete lényegesen javulna. Az akadályok sorában szerepel

a zugírászat letörése, amely lényegesen megerősödött az utóbbi időben.

Hangoztatta azt is, hogy a megértés hidját kell kiépíteni az ügyvédek és közjegyzők között. Meg kell akadályozni a perekkel ügynökösködők és az illetéktelen közbenjárók munkáját. Leszögezte a jelentés, hogy siker csak akkor koronázhatja a vezetőség munkáját, ha az ügyvédek körében teljes a szolidaritás, a fegyelem, a határozottság és a kartársi szeretet, ha valóra válik az a nemes jelszó, hogy

egy mindenkiért és mindenki egyért.

A megoldási lehetőségek között szerepel az idős és a munkában kifáradt ügyvédek nyugdíjazása. Ezzel kapcsolatban az ügyvédek ígéretet kaptak, hogy az állam 200—300 millió leies kölcsönrel támogatja az ügyvédek nyugdíjalapját. Most már csak a gyakorlati megoldás hiányzik és akkor

a nyugdíjak folyósítása ősszel megkezdődhetné.

A szindikalizálás kérdésének megoldása szintén elősegíthetné az ügyvédek anyagi helyzetének javítását. Ebben a tekintetben megindított moz-

galom azonban lassan halad előre, pedig a szindikalizálás megerősíti a szolidaritás érzését és alkalmas eszköz a kamara összes szellemi és erkölcsi erőinek egyesítésére. Elérkezett az idő arra, hogy a bomlasztó önzést mindenki alávesse az alkotó nemzeti szolidaritásnak — mondotta a prodékán — és az a meggyőződésem, hogy ebben az irányban más etnikai származású ügyvédtársaink is lojálisan együttműködnek velünk. A jelentés azután köszönetet mondott Marta Alexandru dr. királyi helytartónak, mert segítő kezét nyújtott az ügyvédeknek. Szóvá tette a jelentés azt is, hogy az ügyvédek egyrésze hátralelkes van a kamarai illetékekkel. Ez a hátralelkes már körülbelül egy millió leit tesz ki. Felszólította az ügyvédeket, hogy ne hanyagolják el az illetékek megfizetését. Bejelentette a prodékán, hogy a kamara vezetősége

terve vette egy üdülöház felépítését.

Az ügyvédek és családjaik segélyezésére létesített alaphoz az elmúlt évben hatvanhárom ezer leit utaltak ki. Ezenkívül az ügyvédi kamara választmánya a nemzetvédelmi alapra negyven ezer leit szavazott meg. Ezt a bejelentést a résztvevők nagy tetszéssel fogadták. Az ügyvédi kamara vezetősége köszönetét fejezte ki a város és a vármegye vezetőinek azért a támogatásért, amelyben az ügyvédi kamarát részesítették. Végül közölte, hogy Cigareanu Livius dr., akit közjegyzővé neveztek ki, lemondott a dékáni tisztségéről.

A választmány jelentéséhez elsőnek Tenchea Ion dr. szót hozta. Azt az aggodalmát fejezte ki, hogy az állammal az ügyvédek nyugdíjalapjához való hozzájárulása esetleg

a kamarák függetlenségét érintheti.

Mein Aurel dr. a szindikalizálással kapcsolatban tett előterjesztést. Radulescu Victor dr. pedig a bíróság és az ügyvédek közötti viszonyt tette szóvá és kari szolidaritásra és

együttműködésre hívta fel a kisebbségi ügyvédeket.

Lintia Livius dr. a más állást betöltő és ezért az összehírdetlenség névsoron levő ügyvédek helyzetének felülvizsgálatát kérte.

Brudariu Adrian prodékán válaszolt a fel-

szólalóknak, majd a közgyűlés elfogadta a jelentést.

Utána Tenchea Ioan dr. felolvasta a számvizsgáló bizottság jelentését, amelyet a közgyűlés szintén tudomásul vett. A költségvetés előterjesztése alkalmával Lintia Livius dr.

a költségek csökkentését indítványozta,

míg Tenchea Ioan dr. a kamara könyvtár alapjára javára előirányzott tizenkétezer leinek ötvenezer leire való kiegészítését kérte. Az ötvenezer leit a közgyűlés megszavazta és egyben megbízta Tenchea Ioan dr. ügyvédet a kamara könyvtárának újjászervezésével. Az indítványok során Mezin Aurel dr. azt javasolta, hogy a kamarai illetékekkel hátralelkes maradt tagokat

fokozatosan tiltsák el a különböző bíróságok előtt való megjelenéstől,

ha nem egyenlítik ki hátralelkeikat. Radulescu Victor dr. több pontból álló indítványa során szóvá tette a más hivatalban nyugdíjazott ügyvédek helyzetét is. Oprisa Liviu dr. a közjegyzők és az ügyvédek közötti viszony kielégítő rendezését kérte, Capetianu Nicolae dr. azt kérte, hogy a kamara vezetősége

tegyen lépéseket a perrendtartás egyes intézkedéseinek módosítására.

Brudariu prodékán válasza után a kamara vezetősége a különböző panaszok és sérelmek orvoslására vonatkozó indítványokat tudomásul vette és ígéretet tett azok megvalósítására. A közgyűlés végül hódoló táviratot intézett Öfelsége, II. Carol királyhoz és üdvözlő táviratot küldött Perietianu Ioan ügyvédszövetségi elnökhöz, akit arra kértek, tegyen intézkedéseket az ügyvédek anyagi helyzetét súlyosan érintő problémák gyors megoldására.

A keddi májusi ájtatosság a temesvári templomokban

A püspöki székesegyházban ma, kedden este hét órakor magyar ájtatosság és magyar szentbeszéd lesz, tartja Aubermann Péter piarista tanár. „A szenvedő Krisztus” címen. A belvárosi plébániatemplomban este nyolc órakor német ájtatosság lesz, szentbeszéd nincs. A gyárvárosi plébániatemplomban kedden este hét órakor német nyelvű ájtatosság lesz, szentbeszéd nincs. Szentbeszéd minden vasárnap és csütörtökön van. Az erzsébetvárosi plébániatemplomban este félnyolc órakor magyar ájtatosság és magyar szentbeszéd lesz, tartja Pater Károly. A józsefvárosi plébániatemplomban kedden este negyednyolc órakor német ájtatosság és német szentbeszéd, tartja Schmidt János hittanár. A mehalai plébániatemplomban kedden este félnyolc órakor német ájtatosság, szentbeszéd nincsen.

Színház

HAVASI NAPSÜTES

A magyar színház bemutatója

Hunyady Sándor „Havasi napsütés” című bájos színjátékának bemutatója teljes sikert aratott a városi színházban. Egy magaslati tüdőszanatóriumban játszódik a cselekmény, amely fejlődésével és kibontakozásával a nézők érdeklődését mindvégig leköti. A Havasi napsütés, mint már a címből is sejtethető, a szerelem örök diadalát jelenti, a szerelemét, amely még a halál komor partjain is kivívja jogait. Hunyady Sándor ebben a művében kitűnően eleveníti meg egy luxus-szanatórium életét, nyelvezetének színes palettájával finoman válogatja a fényt és árnyékat, a borus hangulatot s a kitűző vidámságot. A Thalia együttese ez alkalommal is remekelt. Mint a karikacsapás váltakoztak az érdekes jelenetek és színes képek Szabados Árpád kitűnő rendezésében. Erényi Böske decens finomsággal, előkelőséggel formálta meg a nemeslelkű orvosleány lelkies alakját, Fényes Alice előadóművészetének minden alakjával ruházta fel Edit szerepét. Faludi Márta megrendítő volt, mint haldokló tüdőbeteg leány. Mészáros Béla nagyon rokonszenvesen és elragadó humorral ábrázolta az egyébként kitűnő, de szerelmi vonatkozásokban ügyefogyott, öregedő orvost. Nagy István ellenszenves szerepében is rendkívüli imponáló és gerinces, Tóth Elek, mint megförtapponat kiffortott művészetével egy-egy pillanatra a nagy tragédiák levezőjét teremtette a színpadra. Kisebb szerepekben Benes Ilona, Pál Madá, Radó Éva, Gellért, Kovács György, Lantos Béla, Szabados Árpád, és Bodó György jeleskedtek. A

közönség lelkesen tapsolt az egész előadás folyamán. Az előadást szerdán délután öt órakor megismétlik. (Flamur).

Herczeg Ferenc darabja a temesvári színpadon

Herczeg Ferenc, a magyar írófejedelem nagy-sikerű darabja, a Kék róka vígjáték, tüneményes pályafutása során hozzánk is eljutott ismét és a Thalia kimagasló együttesének előadásában a színpadművészet minden klasszikus szépségét nyújtotta. Ismeretes, hogy az újból műsorra vett Herczeg-darab az elmúlt évben az egyik színházban kétszáz-nál több előadást ért meg egymás után és ez a siker indokolt is volt, mert a Kék róka ragyogó humorra, előkelő szellemi fölényvel, bölcs emberlétással és páratlan írói zsenialitással állítja színpadra a családi háromszög problémáját. A tegnapi temesvári előadásban Erényi Böske, Fényes Alice, Nagy István, Mészáros Béla és Lantos Béla vitték diadalra a kitűnő darabot. A színházat megtöltő közönség szívesen és sokat tapsolt a kifogástalanul rendezett előadásnak. A darabot ma este megismétli a színház.

MŰSOR:

Május 23., kedden este kilenc órakor: KÉK RÓKA.
Május 24., szerdán délután öt órakor: HAVASI NAPSÜTES. (Rendes helyárrakkal).

Május 24., szerdán este: ROMÁN ELŐADÁS.

Május 25., csütörtökön este kilenc órakor: FRANCIA SZOBALÁNY. (Negyvenedszer.)

RIVOLI

a nagyfilmek mozijában,
ma szenzációs film fut:

Hozomány nélkül

NINA ALISOVA

a főszerepben. Ostrowsky híres regénye után,
Csajkovszky zenéjével készült hatalmas
szovjetorosz film

PARAMOUNT JOURNAL

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor

Tizenkétezer katonai előképzős onult fel vasárnap a fővárosban a remilitárok védszentjének ünnepén

Bucurestiből jelentik: Vasárnap az egész országban a katonai előképzősök védszentjének ünnepét ünnepelték. A fővárosban az ismeretlen lóna emlékművének megkoszoruzásával kezdődött, koszorút helyeztek I. Carol király szobrára is. Déléltől 11 órakor a cotroceni gyakorlóterületen felvonult 12 ezer katonai előképzős. Itt Deum volt, amelyet a katonai püspök és nagy létszámú kar celebrált. Megjelentek az ünnepségen Teodorescu légügyi és tengerészeti miniszter, Scheletti tábornok, a katonai előképzősök felügyelője és még számosan. Nagyhatású beutató volt a különböző hadieszközökből, lángtűvel és yperit bombákkal. Ezután következett a 12 ezer fiatalember fegyelmezett felvonása. Végül Teodorescu miniszter a következő szavakat intézte az ifjakhoz:

— A katonai előképzősök patronusának ünnepsége alkalmából meleg köszönetem fejezem a parancsnokló tiszteknek és a katonai előképzősöknek a végzett munkáért. Kívánom, hogy

A háboru előtt a bucurestii magyarok ejtettebb társadalmi, egyházi és kulturális életet éltek, mint napjainkban

Albumalakú vaskos könyv fekszik az íróasztalon: a „Budapest” című háborúelőtti népszerű, de azóta már megszűnt napilap díszkötői könyve, amelyet abból az alkalomból adott ki előfizetőinek, hogy elérkezett alapításának harmincadik évfordulója. A régebbi évfjártatásokban talán még emlékeznek a „Budapest”-re, úgynevezett krajcáros lap volt, kimondottulvárujásig, első oldalán rajz, rendszerint valamilyen szórnyú szerencsétlenség, gyilkosság, esetleg háborús részlet, ha történetesen volt háború. Iránya erősen függetlenségi, néhai Kóth Ferencnek volt a hivatalos lapja. Az albumot 1907-ben adták ki, a „Budapest” megindulásának három évzides jubileumára. Maga az album nem különösebben érdekes, az ilyen albumi könyvek tartalma mindig ugyanaz: néhány novella, vers, rajz, leközlik a szerkesztők, írók, nyomdai és kiadóhivatali alkalmazottak fényképét, öreg urak elmesélik, hogyan történt a lap megalakulása és kiadása, a szerkesztők megírják élményeiket. Találni azonban a közel négyszáz oldalas könyvben egy cikket, amelyet ma is érdemes elolvasni és elnézni rajta. Címe: A romániai magyarság etéből.” Írta: Polányi Zoltán, a „Bukaresti Magyar Ujság” szerkesztője. Rendkívül tanulságos olvasmány, sok olyan dolog tárul elénk, amiről eddig talán nem is tudtunk.

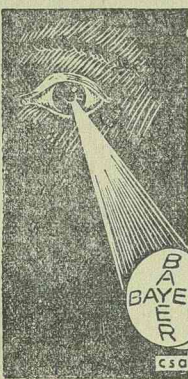
AZ ELSŐ MAGYAR TELEPÜLÉSEK

Itt közlünk szemelvényeket a cikkből. Először ismételtén kihangsúlyozzuk, hogy az album szerkesztése idején 1907-et mutatott a nappal, tehát mindaz, amiről Polányi Zoltán írt, arminckét év előtt történt, illetve az akkori hangulatot és levegőt tükrözi vissza.

A tulajdonképpeni bevándorlás a múlt század első éveiben kezdődött — olvasható egy helyen. — Ennek nyomát lehet találni a régi egyházi írásokban. Legelőször Háromszék-megyéből indult meg a tömeges kivándorlás, mert akkor keresve keresték a jó munkaadót és rannal fizették meg a munkást. A munkásokot csakhamar követték a kisiparosok, akikre egy szükség volt és bizonyos iparágakat csak magyarok űztek akkoriban. A református székelyek voltak az elsők, akik 1815-ben megalapították Bucurestiben az első önálló református gyházközséget. Ezek a kivándorlók nagy anyai áldozatokkal imaházat és iskolát építettek, amely intézmények később erős váraivá váltak a kivándorolt magyarságnak. Nemsokára Csikó, Udvarhelyről, Maros-Tordáról nagyobb értékben indult meg a kivándorlás és csakhamar erős magyar kolónia alakult a román fővárosban, amely református iskolát is alapított. A katolikusok csak jóval későbbben szerzkedtek, mert a Romániába bevándorolt román katolikusok már találtak itt német, francia és olasz katolikusokat, akik egyházközséget alapítottak és a katolikus székelyek kénytelenek voltak ezekhez csatlakozni. A szerencsétlen névű szabadságharc után rengeteg magyar menekült árasztotta el Romániát, de különösen Bucurestiben, ebből az időből több megható törté-

drága hazánk fejlesztése érdekében továbbra is eredménytel munkálkodjanak.

Délután 6 órakor a Mihail Viteazul liceumban megtartott ünnepséggel fejezték be a napot.

Nyissa ki szemét!

Mindig előfordul, hogy utánzatok kerülnek a piacra, amelyeket mint olcsóbb „aspirin” ajánlanak. Azonban ezek egyike sem „aspirin” és használatuk egészségére hátrányos következményekkel járhat.

ASPIRIN

TABLETTA

csak a Bayer Kereszttel valódi!

ténet maradt fenn, hogy az osztrák kémek és rendőrügynökök ellenében miként segítették és rejtgették a korábban bevándoroltak az emigránsokat.

CUZA FEJEDELEM FELESÉGE EGY MAGYAR ALAPKÖVETÉTELI ÜNNEPSÉGEN

1857-ben alapították a bucurestii magyarok „Hunnia” néven az első magyar kaszinót, hogy legyen egy állandó találkozó helyük, ez azután később a „Bukaresti Magyar Társulat” nevet vette fel. 1863-ban rakták le az új református templom alapkövét és az ünnepélyes aktuson Cuza akkori fejedelem felesége, Helene hercegnő is megjelent, sajátkezűleg helyezte el az alapkövet a fundamentumban a következő szavak kíséretében:

— Boldognak érzem magam, hogy a református egyház által Isten dicsőségére építendő templom alapjába én tehetem le az első követ. Mély megindulással látom Románia földjén mindegyre szaporodni azon intézmények számát, amelyek a szentvedőknek vigasztalást és segédelmet nyújtanak.

Két idézetet alant szösz szerint közlünk Polányi Zoltán cikkből:

— A bukaresti magyarok társadalmi erősödése oda vezethető vissza, hogy mindig voltak lelkes emberek, akik semmiféle áldozattól sem riadtak vissza, hogy maradandó alkotásokat hagyjanak maguk után, amely alkotások oszloppai voltak annak a nagy épületnek, amelyet az utánuk következők felépítettek. Új egyesületek

Kérd Isten áldását ama földre, ahol kenyered keresed...

Ismét közlünk szösz szerint egy részt az érdekes cikkből:

— A romániai magyarok, mint már megjegyeztem, mindig arra törekedtek, hogy rokonzenyvet ébresszenek maguk iránt Románia részéről. Így részt vettek testületileg Károly király koronázási ünnepélyén, nemkülönben a király uralkodásának huszonöt éves jubileumán, amely alkalommal általános tetszéssel fogadott felvonulást rendeztek a király tiszteletére. A magyarság részvétele azonban a tavalyi román kiállításán (1906) érte el a tetőpontját, amelyet úgy a román, mint a magyar sajtó is igen rokonzenyvenesen fogadott; amidőn e sorok írója saját költségén egy tulipán pavillont emelt a kiállításban s abban a romániai magyar kulturális egyesületek foglaltak helyet, hogy ezzel is dokumentálják egyrészt azt, hogy mint lojális vendégek osztoznak Románia örömeiben s másrészt megmutassák úgy a magyar, mint a román közönségnek öntudatos működésüket és egyútté tartozandóságukat. Erdekes, hogy az összes idegenek közül csak a magyarok jelentek meg külön csoportban a kiállításán. Rendkívül jó hatást tett a pavillon felirata, amely így szólt: „Légy hű honpolgára hazádnak, de kérd

alakulásával a magyar műkedvelői színeszet is kifejlődött. Egyik ünnepély és multság a másikat érte s ezzel az egyesületek kettős célt értek el. Összehozták a szétszört magyarságot, a hol magyar szót, magyar dalt hallhattak, szívük-lelkük nemesedett, erősödött s amellettt jótékony célokra is szép összegek gyűltek össze, amelyekből felruházták a szegény magyar iskolás gyermekeket, temetkezési és betegségyegekben részesítették a tagokat és mindemellett hazafias célokra is adományoztak.

— Nem volt olyan nemzeti gyász, vagy öröm, amelyben a magyarság részt nem vett volna, ahol a magyar egyesületek voltak a kezdeményezők. De midőn a magyar multságokról szölok, nem mulaszthatom el felemlítés nélkül azt a lojalitást, amellyel a kivándorolt magyarság a kenyéradó állam iránt viseltetett a multban és viseltetik a jelenben. A magyar himnusz mellett a román nemzeti himnusz mindig ott van a programban úgy a társadalmi egyesületek, mint az iskolák ünnepélyeinél.

A MAGYAROK KULTURÁLIS ÉLETE.

Harminkilenc évvel ezelőtt, 1900-ban alakult meg a bucurestii magyarok egyik legtekinélyesebb intézménye, a Szent István király egyet, melyet az első magyar uralkodó után neveztek el. Jellemző az akkori román felfogás türelmességére, hogy senki ebben kifogásolni valót nem talált és azon sem ütköztek meg, hogy az egyesület disztremében a román címer mellett a magyar címer is látható volt. Hogy milyen élénk társadalmi életet éltek a háboru előtt a magyarok a román fővárosban, azt bizonyítja hogy volt katolikus nőegyletük, protestáns nőegyletük, állandó magyar műkedvelő színtársulatuk, 1903-ban a katolikusok kiváltak a német egyházközségből és külön magyar egyházközséget alkottak. Magas színvonalon állott az iskolai oktatás is, mert Bucurestiben négy magyar elemi iskolát tartottak fenn, mindegyik hat osztályos, ezenkívül két kiseddovói is működött, a magyar fii és leánygyermek száma meghaladta az ezerkét százat. Erdekes, hogy első és másodosztályú nyilvánosjogu polgári iskola is volt varró és ismétlő tanfolyammal, felnőttek oktatásával, a fii iskolához pedig vasárnapi tanonciskola is tartozott. Vidéken: Ploestiben, Brailan, Galatiban, Craiovan, Buzeuban, Ploestiben, Turnu-Severinben, Targovisten és Giurgiuban voltak magyar iskolák, ahol mintegy négyszáz gyermek tanult.

Isten áldását arra a földre, ahol kenyered keresed”. A romániai magyarok kiállítását őgróff Pallavicini János, volt bucurestii követünk és Istrati dr. kiállítási kormánybiztos, volt földművelésügyi miniszter nyitották meg. De különösen az keltett nagy örömet és lelkesedést, hogy kiállításunkat a román király és királyné is meglátogatták, mely alkalmat a magyarok megragadták, hogy lojalitásuknak kifejezést adjanak. A kiállítás vezetésége Polányi Zoltánt, e sorok íróját aranyéremmel és tiszteleti oklevéllel, a kiállításban résztvett magyar egyesületeket pedig ezüst éremmel és oklevéllel tüntette ki.

Ezek a sorok 1907-ben íródtak, persze azóta sok minden megváltozott és megváltozott a bucurestii magyarság sorsa is. Az egykori tevékeny egyesületekből már kevés van meg, viszont szervezesebben hozzákapcsolódtak az erdélyi magyar tömegek életéhez, tehát nincsenek magukra hagyva. Polányi Zoltánnak a cikke inkább csak historiai dokumentum, hogy volt valamikor egy békekorszak is, amelyben a népek megértették egymást és amikor a nemesen értelmezett kölcsönös lojalitás és megbecsülés nem volt ismeretlen fogalom.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KULFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Nyugodt emberek

A mai gondtalan és nyugodt idők nyilván alkalmassak arra, hogy megvitassunk olyan fontos kérdéseket, mint például azt, hogy a tisztelt polgártárs reggel, ha felkel melyik lábára húzza fel először a harisnyát, a balra-e vagy a jobbra. Az angol egészségügyi tanács az emberi szokások eredetét kutatva, ezt a problémát is vizsgálat alá vette és Doris Odium dr., a tanács főtitkára arra a megállapításra jutott, hogy az ilyen szokások a nevelésre vezethetők vissza. Ugy csináljuk az ilyen dolgokat, ahogyan az édesanyánk tanított rá s ezek aztán nemzedékről-nemzedékre öröklődnek. Egy híres pszichológus ellenvéleményt kockáztatott meg. Szerinte ösztönzerű beidegződése az emberi természetnek, hogy a szervezet gyengébb tagjaival törődik előbb. Mivel pedig rendszerint a balláb a gyengébb, az ösztönösség azt kívánja meg, hogy először a ballábra huzzuk fel a harisnyát. A tanács mégis Odium véleményét fogadta el, hogy az ilyen apró szokások a nevelésre, az első anyai oktatásra vezetendők vissza. Így magyarázható meg az is, hogy ha valaki például mindkét lábára egyszerre akarná felhuzni a harisnyát, valószínűleg egyik szórakozott ósának szokását kapta rokonai örökségül.

(—) **Aggastyán öngyilkossága.** A város által fenntartott aggok háza közelében, a Szubolyásza-patakából kifogtak Teodorescu Francisc 73 éves ember holttestét. Az aggastyán az aggok házában lakója volt és valószínűleg öngyilkosságot követett el.

(—) **SVÁJC IDEI ORSZÁGOS KIÁLLITÁSA** ZÜRICHEN már megnyitott és október huszonkilencedikéig marad nyitva. A kiállítás nagyszerű anyaga tanúbizonyságot tesz a békeszerető svájci nép szorgalmáról és teremtő erejéről, amelyet ez a függetlenségért rajongó nemzet évszázadokon keresztül megőrzött. A nagy világtérképen Svájc csak kis helyet foglal el és talán éppen ez a területi korlátozottság készítette az ország népeit, hogy mezőgazdaságban, iparban, kereskedelemben és a szellemi élet terén a legkiválóbbat produkálják. A zürichi kiállítás vezérgondolata Svájcot és népeit összes életnyilvánulásainak keresztül bemutatni és ezt a célt a kiállítás el is éri. Olcsó utazási lehetőségek tekintetében felvilágosítást nyújtanak a Wagons-Lits/Cocok utazási irodái, melyek olcsó társasutazásokat is rendeznek a zürichi kiállításra.

(—) **Halalósvégű verekedés.** A krassóme gyei Vermes községben Ramneantiu Ioan legény összeverekedett Ramneantiu Traian és Ramneantiu Petru nevű rokonaival. A verekedés hevében Ramneantiu Ioan bicskát rántott és össze-szúrálta ellenfeleit. Mindkettőt behozták a temesvári kórházba, ahol Ramneantiu Traian meghalt.

(—) **SCHEVOUTH.** A Schevouth ünnepi esti istentisztelet a timisoara-i izraelita hitközség mindkét templomában kedden és szerdán háromnegyed nyolc órakor muszafisztisztelet szerdán és csütörtökön délelőtt 10 órakor kezdődik. Szerda délelőtt a belvárosi templomban leánykonfirmáció. Mazkir csütörtökön reggel háromnegyed 8 órakor és délelőtt 11 óra után. A délelőtti mazkir előtt prédikáció. Az első esti istentiszteleten a Hazamir Dalegyet az I. kerületi, a második pedig a II. kerületi templomban működik közre s emeli annak szépségét. A hitközség képviselőtestülete az elnök vezetésével az ünnep első estjén a belvárosi, a második estén a gyárvárosi templomban tartandó istentiszteleten vesz részt.

Május 23
Kedd
Dersó Ewald
Mihály

1525. május 23-án fogadta el II. Lajos magyar király Fortunatus, magyar nevén Szerencsés Imre gazdag pénzembert, aki az 1495 és 1526 évek között anyagi ügyekben mint a királyi udvar meghitt embere nagy szerepet vitt, 1505-ben a zsidó vallásról a keresztény vallásra tért át és keresztapjától, Perényi Imre nádortól akkor kapta a Szerencsés Imre nevet. Az ő ajánlatára veretett a király olyan pénzt, amely névértékének csak a felét érte és így sok nyereséget jelentett az udvarnak. Elfogatása az országgyűlés követelésére történt. Nemsokára azonban hamarosan kiszabadult és folytatta üzleteit. A királynak újabb kölcsönt adott, mire újabb kedvezményeket kapott. Kevésssel a mohácsi vész előtt meghalt.

1906. május 23-án halt meg Ibsen Henrik norvég drámaíró. Több darabja ma is a magyar színpadok műsordarabjait képezi. Ezek: A vadkacsa, A társadalom támaszai, Kisértek. Hedda Gabler, Solnes építómester.

(—) **Mária-mise a Dómban.** Szerdán, e hó 21-én, délelőtt 10 órakor innapi Mária-mise lesz a temesvári püspöki székesegyházban, amelyet Kayser Lajos nagyprépost mond. Ez lesz a Segítő Boldogasszonyról elnevezett temesvári jótékony nőegylet szokásos évi miséje, amelyen a nőegylet tagjai teljes számban szoktak résztvenni.

(—) **ANYÁK NAPJA A KATOLIKUS FIUGIMNÁZIUMBAN.** Meleg ünnepség színhelye volt vasárnap a katolikus fiúgimnázium, amelynek nővendékei szülői délután keretében ünnepelték az anyákat. A királyhimnusz és Rajka Géza dr. igazgatónak az iskola nevelési elveit ismertető bevezetője után a Rieser Vilmos tanár vezetésére álló intézeti énekkar több dallal, Taranak Alfréd, Horosnyi Sándor, Tóth Pál, Turi Márton és Lőrinczi Ferenc tanulóik pedig szavaltokkal szerepeltek. A gyermekek szeretetét és háláját Croglét Ferenc IV. oszt. tanuló fejezte ki az anyák iránt. A műsor végén Kayser Lajos preláts nagyprépost, az iskolazék elnöke, intézett búzdfító beszédet a megjelentekhez s örömmel állapította meg, hogy a katolikus fiúgimnázium új, friss lendülettel végzi oktató és nevelő munkáját. Végül a tanulók virágokkal kedveskedtek az anyáknak, akik megragadták szeretettel ölelték szívtükre gyermekeiket.

(—) **Ma jár le az ingatlanyilvántartási könyvecskék benyújtásának határideje.** A lakóbejelentésre vonatkozó törvény rendelkezései értelmében ma, kedden jár le az ingatlanyilvántartási könyvecskék benyújtásának határideje. A rendőrségen nyert értesülés szerint tegnap estig semmiféle értesítés nem jött a határidő meghosszabbítására és így mindazok a háztulajdonosok, akik az ingatlanyilvántartási könyvecskéket nem nyújtották be, azokat ma estig feltétlenül terjeszték be.

(—) **Déznai tanár az amerikai földrajzi társaság tagja.** Newyorki jelentés szerint Déznai Viktor dr. temesvári tanárt az amerikai földrajzi társaság legutóbbi ülésén tagjai közé választotta és meghívta székfoglaló előadásának megtartására. Déznai Viktor évek óta foglalkozik városrendezési kérdésekkel és cikkei állandóan jelennek meg európai és amerikai lapokban.

(—) **SZÜLETÉSEK.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Kobl Antal, Sferdean Elena, Kiss András, Ritzet László, Negru Stefan, Hartl Ferenc, Strumbe Iosif, Krieger Leib, Olariu Dumitru, Besinger Helmut Ewald, Davidovits Adolf, Urosviteanu Constantin.

Csergő Lajos

A temesvári tantestület régebbi generációjának egyik felelősen értékes és általánosan nagyrabecsült tagja, Csergő Lajos, a piarista főgimnáziumnak évtizedeken át volt művészi képességű rajztanára, 64 éves korában, rövid szenvedés után meghalt. Egy művészköltő, szépért, nemesért rajongó, ideális gondolkodású pedagógus volt, aki hivatása mellett a zenének is a könyvnek is tiszta lelkesedéssel hódolt. Tárogatójátéka ezen hangszer igazi klasszikus szépségeit szolgáltatta meg. Évek előtt visszavonult a tanítástól és azóta gyárvárosi lakásában élt, társaságban mindig jókedvű, szellemes volt, tanítványait, barátait meleg szívén kezelt és szeretetével vette körül. Hálála mély részvétet kelt mindazok körében, akik ezt a nemes művészellet megismerték és megszerették. A temetés ma, kedden délután négy órakor megy végbe a gyárvárosi Joffre-ucca 20. szám alatti gyászházba, a katolikus vallás szer-tartása szerint, a gyárvárosi temetőbe.

Legujabb

Fürdőruhák

Pizsamák

Fürdőkalapok

Viliam Weisz și Fiul S. A.

BELVÁROS. — Fiók: IV., Dragalina-tér

(—) **A temesi királyi helytartóság magán-tisztviselőinek céhe,** amely Popovici Dumitru elnökségével alakult meg, ezúton értesíti tagjait, hogy a belvárosi Eminescu-ucca 5. számú ház első emeletén megnyitotta irodáját. Az iroda a munkanapokon délelőtt 9–1 és délután 4–9 óra között van nyitva.

(—) **Új táblabírói kinevezés.** Leon Dimitrie, a temesvári ítélőtábla ügyészét, június elsejével táblabíróvá nevezték ki. Az új táblabíró továbbra is a temesvári ítélőtáblánál fog működni. Az új táblai ügyész Nicolescu Romulus, a doljme győi törvényszék mellett működő ügyészség vezető ügyésze lesz, aki szintén június elsejével kezd meg működését a temesvári ítélőtáblánál.

(—) **Milliók sikkasztási ügy epológusa.** Körmeny Károly, volt temesvári vasúti segédpénztáros másfélmillió leies sikkasztási ügye újból foglalkoztatta az igazságügyi hatóságokat. A sikkasztó Körmeny és büntetésait annak idején elítélték, egyben pedig a vasút vezérigazgatója intézkedett, hogy Blum János vasúti rak-tári pénztáros és még több vasúti tisztviselő egyetemlegesen feleljen az elsiszkasztott összegért, mely másfél millió leit tesz ki. Az érdekeltek ezen rendelkezés ellen a legfelső számszékhez fordultak, amely csupán Blum János felelősségét alapította meg a hiányzó összeg erejéig, mivel a többi tisztviselőnek nem volt a kifizetésükkel ellenőrzési joga. Ezt a döntést most a legfelső semmitűzők is jóváhagyta.

(—) **Revolvers merénylet egy asszony ellen.** Oravican Fisteaga Pavel mezőúr szóváltás közben revolverrel rálőtt Ciuru Florea 32 éves asszonyra, akivel régóta haragban volt. Ciuru Florea, aki a vállán sebesült meg, kórházba szállították. Fisteaga ellen megindult az eljárás.

(—) **HALALOZÁSOK.** Meghaltak: Sterba Agoston hatvanöt éves szobafestő, Milassevits József Sándor hetvenkilenc éves magánzó, Egri Irén negyven éves, Keller István hetvenhat éves, Bach Antal hetvennyolc éves magán-tisztviselő, Filimon Péter huszonöt éves városi gazdatiszt, Ramneantu Petre huszonhat éves földműves.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJLELI SZOLGÁLATA:

Kedden, május 23-án a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a Libertatii téren levő Jahner K. gyógyszerház.

A II. kerületben a Stefan cel Mare utcában levő Jahner R. gyógyszerház.

A III. kerületben a Carol úton levő Marta gyógyszerház.

A IV. kerületben a Vacarescu utcában levő Braun gyógyszerház.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

Mozi

(—) **HOZOMÁNY NÉLKÜL.** Az orosz-szovjet az utóbbi években engedett a maga művészi elzárt-kozottságából és különösen a filmgyártás terén olyan műveket termelt, melyek exportképesek. Ezek az exportképes orosz filmek nem állanak a bolsevik propaganda szolgálatában, hanem rendszerint egy-egy kiváló orosz író regényét filmesítik meg. Ezek közé tartozik a „Hozomány nélkül” című film is, amely Ostrovsky regénye után Csajkovsky zenéjének felhasználásával készült és most került bemutatásra a Rivoli mozgóban. A darab női főszerepét Nina Alesva játssza, akiről a komoly kritika az állítja, hogy egyedüli versenytársa ma Greta Garbónak. Játékában hatalmas drámai erő nyilván meg, amely tökéletes szépséggel és gyönyörű hanggal párosul. A filmet mindenkinek meg kell néznie akit a modern rendezés és irodalmi értékek érdekelnék.

MŰSOR:

KEDD, MÁJUS 23.

APOLLÓ: *Artatlan Zsuzsi* (francia film)
CAPITOL: *S. O. S. Tanger* (francia film)
RIVOLI: *Hozomány nélkül* (orosz film)
SCALA: *Finnom kis úrhöz* (német film)

SPORTSEMÉNYEK

A B válogatott is legyőzte Lettország csapatát

Románia B—Lettország 3:0 (1:0)

Lettország válogatott csapata immár a második vereséget szenvedte el Romániában. Ezúttal a B. válogatott győzte le imponáló fölénnyel. Közel 10 ezer néző jelenlétében folyt le a mérkőzés a lengyel Schneider vezetése mellett. A román csapat végig szépen és okosan játszott, így győzelme is megérdemelt. A B válogatott a következő összeállításban játszott:

Szadovszky — Duce, Felecan I., Pál, Pop III., Nistor (Lupsa) — Moldoveanu, (Kovács II.), Bogdán, Reiter Praszler, Ene. Reiter indítja el a labdát és a román együttes azonnal lendületes támadást vezet az ellenfél kapuja felé. A lettek vé-

dekezésre rendezkedtek be, ami az első féldő végéig sikerrel járt, amikor Praszler átadásából Moldoveanu megszerezte a vezetést 1:0.

Szünet után a román csapat támadásai szépen gördülnek és fölénye állandósul. A támadásoknak eredménye is van, mert a 15-ik percben újabb gólt ér el. Reiter nagy lövése a felső lécről pattan vissza a jól érkező Kovács II. nagy erővel vágja a labdát a hálóba. 2:0. A lett csapat csak elvéve kísérel meg támadást, amelyek azonban elakadnak a kinnülő román védelem. A honi együttes támadásai sokkal észszerűbbek és átgondoltabbak, úgy, hogy a vendégcsapat védelme csak kevés sikerrel tudja azokat megakadályozni. A 30-ik percben újból Praszler az, aki egyszerű labdát dolgoz ki és pontosan Ene elé játszik, akinek közeli lövésével a lett kapus tehetetlen. 3:0.

A győztes csapatban a védelem kitűnően látta el feladatát. Szadovszky nem ejtett súlyosabb hibát, Felecan I. és Duce áttörhetetlen gátat jelentettek a lett támadósnak. A fedezetsorban a legjobb ember Lupas volt, a támadósról legjobbjá pedig Praszler, Reiter, Kovács II. és Ene. Schneider bíró jól vezette a mérkőzést.

Foto Sport-Optik

Fotolaboratorium
„Agfa”, „Kodak” és „Voigt-
länder” gépek és filmek.
A. M. Mülley
Timisoara I.,
Strada Solderer 11.

Praszler a középcsatár az angolok elleni válogatott csapatban

A román labdarugószövetség a lettek elleni mérkőzések után összeállította az angol válogatott ellen játszó csapatot. Az összeállítás meglepetése, hogy Praszler a középcsatár posztjára állították. Ha itt nem megy neki a játék, abban az esetben helyet cserél Reiterrel. A román együttes összeállítását a következők: Pavlovici — Bürger, Sfera — Vintila, Juhász, Demetrovici — Orza, Reiter, (Praszler), Praszler (Reiter), Bodola, Dobay.

B-liga mérkőzések: Vulturii — Minerul 1:0 (1:0), Sodronyipar — Olimpia 3:0 (1:0), Tricolor — Victoria 5:2 (2:1), Maccabi — Unirea Tricolor 1:0 (0:0).

A KERÜLETI BAJNOKSÁG EREDMÉNYEI. Az elsőosztályú bajnoki mérkőzések eredményei a következők voltak: Electrica—Banatul 3:3 (2:0), Jimboliana—CFR 1:0 (0:0), Jandarmi—Progresul 3:2 (2:1), Vulturii—Bohn 0:0, Fratelia—Rapid 2:2 (2:1). A másodosztályú bajnoki eredmények a következők voltak: CSHN—Juventus 2:1 (1:0). Dura—Ancora 4:1 (0:1), Kadima—Patria 3:3 (2:3), Victoria—Fortuna 7:0 (4:0).

RIPENSIA VEGYES—FREIDORF 6:1 (2:0). A főleg ifjúsági játékosokból összeállított Ripensia vegyes barátságos mérkőzést játszott Freidorfon és szép játékkal 6:1 (2:0) arányú vereséget mért a Freidorf csapatára.

Kikapott a Ferencváros, az Újpest lett a magyar bajnok

A magyar nemzeti bajnokságban hatalmas meglepetést keltett a Ferencváros — Szeged FC elleni veresége, amely igen érzékenyen érintette a csapatot. A zöld-fehérek ezzel elvesztették a bajnokságot, amelyet az Újpest csapata nyert meg. Az újpesti csapat kétszámjegyű győzelmet aratott az SSE felett, míg a Hungária csak nagy küzdelem árán tudta a győzelmet kicsikarni.

Eredmények:
Szeged FC—Ferencváros 4:2 (1:1).
Újpest—SSE 10:0 (7:0).
Hungária—Nemzeti 1:0 (0:0).
Elektromos—Taxisok 2:2 (1:2).
Bocsikai—Zugló 0:0 (0:0).
Kispest—Budafok, zápor miatt a 10-ik percben félbeszakadt
Szolnok—Phöbus, a rossz idő miatt elmaradt.

Mi lesz a héten? Szerdán, május 24-én kerül sor Bucurestiben a román—angol válogatott mérkőzésre, amelyet országszerte nagy érdeklődéssel várnak. Vasárnapi labdarugó műsor: Nemzeti bajnokság: Aradon: AMEFA — Tricolor. Temesváron: Ripensia — Juventus. Resicán: UDR — Sportul Studentesc. Nagybanján: Kárpát FC — Victoria. Bucurestiben: FC Rapid — Gloria, Venus, Chinezul.

(—) Nyugdíjasok figyelmébe. A Bánáti Egyetemes Nyugdíjgyesület választmánya elhatározta, hogy tagjai körében a hadfelszerelési alap javára gyűjtést rendez. Hogy ezen hazafias és elsőrendű állampolgári kötelességünknek az összes temesvári és temestorantálmegyei nyugdíjasok eleget tehessek, az egyesület vállalja, hogy a IV. kerületi Bulevardul Berthelot 2. szám alatti helyiségében az összes nyugdíjasok, tekintet nélkül arra, hogy tagok-e, vagy sem, az ott felfektetett gyűjtőveken aláírt önkéntes adományait összegyűjti és illetékes helyre juttatja. Hétköznapokon délelőtt 9—12 és délután 4—6 óra között az egyesület tisztviselői rendelkezésre állanak. A gyűjtést június hó 15-én lezárják. Elnökség.

(—) A KATOLIKUS MUNKÁSSZÖVETSÉG TISZTÚJÍTÓ KÖZGYŰLÉSE most volt és azon az új vezetőség a következőként alakult meg: Egyházi tanácsadó: Metzger Márton dr. prépost-plébános, elnök: Ördög János, alelnökök: Bolyhos Mihály Kápián és Schweiger Béla dr., ügyész: Németh József dr., főtitkár: Rohrer Károly, segédtitkár: Gergő Antal, pénztáros: Ott Adél, segédpénztáros: Vig Ica, jegyző: Csolák Júlia, ellenőrök: Bánfalvi Zsigmond dr. és Sötér Ferenc. A választmány így alakul: Braun Dezső, Schiff Béla, Prová Márton, Fall Elza, Csipai János, Sötér János, Halász Sándor, Iló István, Banda Illés, Czeglédi Antal, Makra Sándor, Rammer János, Totk Pál, Friedlein Pál, Welter Sándor, Boluka József, Turi Ferenc. Ördög János az új vezetőség nevében köszönetet mondott az előlegezett bizalomért, mire a közgyűlés véget ért.

(—) A BANSÁGI JOGTUDOMÁNYI EGYLET KÖZGYŰLÉSE vasárnap volt és azon megjelent Maria Alexandru dr. királyi helytartó is, aki lelkesítő beszédet tartott. Brudariu Adrian mondott köszönetet a helytartó megjelenéséért és támogatásáért, amelyet a banskai jogászoknak nyújt.

(—) MEGMÉRGEZTE MAGÁT EGY GILÁDI GAZDA. Virág János ötvenéves giládi gazdálkodó két nap előtt öngyilkossági szándékból nagymennyiségű kőszodaoldatot ivott. Súlyos állapotban a csákovai kórházba vitték, ahol most borzalmas kínok között meghalt.

(—) AGYONRUGTA A LÓ. Cristea Gheorghe kilenc éves csebzai fiút megrugta a ló. A rugás a fejét érte és súlyos agyrázkódást okozott. A fiúcskát beszállították a temesvári gyermekkórházba, de nem tudták az életét megmenteni. Cristea Gheorghe tegnap reggel meghalt.

(—) JUGOSZLAV MOTORNELKÜLI REPÜLŐGÉP KÉNYSZERLESZÁLLÁSA A BANSÁGBAN. A Tergova melletti Temesfő község határában egy motornelküli jugoszláv repülőgép kényszerleszállást végzett. A repülőgép pilótája, Ilics Péter, közölte a csendőrséggel, hogy Versec felett gyakorlatozott, amikor a szél elsodorta a gépet és a nagy ködben nem tudott tájékozódni. A csendőrség jelentette az esetet a katonai hatóságoknak és újabb intézkedésig lefoglalta a repülőgépet.

(—) Magyar gyermekek első áldozása. A gyárvárosi magyar társadalom lelkes összefogása volt az iskolásgyermekeknek első szent áldozása. A megható egyházi szertartás a hit és szeretet áhitatában folyt le. Százötven magyar gyermek részesült az első áldozásban és Rech K. Géza apátplébános a vasárnap reggel nyolcórán mise keretében osztotta ki a szentséget a gyermekeknek és hozzátartozóiknak egyaránt. Az áldozás után a gyermekek a gyárvárosi zárdába vonultak, ahol szeretetreggeli várta őket.

(—) MIHAILESCU PERJÁMOSI ISKOLAIGAZGATÓ LETARTÓZTATÁSA. A temesvári katonai törvényszék ügyészsége vádat emelt Mihailescu Stefan volt tanító és perjámosi iskolaigazgató, valamint Wollmann Ferenc és Huc Vasile ellen, a kiket azzal gyanúsítottak, hogy a katonai intézkedések idején a lovak rekvirálása körül meg nem engedett közbenjárást és vesztegetést fejtettek ki. A vád szerint egyes perjámosi lakosoktól különböző összegeket fogadtak el, hogy azoknak lovaikat mentesítsék a besoroztatás alól. A vád alapján mindhármuk ellen letartóztatási parancsot adtak ki.

(—) A katolikus egyházmege papjainak hozzájárulása a nemzetvédelmi alapra. A temesvári katolikus egyházmege összes papjai a püspökség intézkedésére egy napi jövedelmüket felajánlották a hadsereg fejlesztését célzó nemzetvédelmi alapra.

(—) TEMPLOMI BUCSU AZ ERZSÉBETVA ROSBAN. Az erzsébetvárosi római katolikus plébániatemplom búcsúünnepélyét ebben az esztendőben június 4-én tartják meg. Akik a búcsú alkalomával a templomtéren és a mellékutcákban sátrakat, vagy egyéb látványosságokat kívánnak felállítani, május 30 és június 3 között naponta 9—12 között jelentkezhetnek Tóth János egyházközségi választmányi tagnál a III. Brancoveanu-utca 63 szám alatt.

AZ APJA, aki issza a jó bort,
AZ ANYA, aki csupa vad hóbor,
A LEÁNY, kiben sok a jó öillet,
A HUGA, aki most tizenöt lett,
A FIU', aki nem egész ép és,
A SOFFÓR, aki csavargó gépész,
ASZOBALÁNY, aki nem ifjú bakfis,
AZ INAS, kinek nem kell a bakfis!
Mi ez együtt z.
Jól vigyázz!
Ez ma egy **Finom úri ház** **CONSTANCE BENNETT BRIAN AHERNE BILLIE BURKE**

Németül beszélő slágerfilm. Bemutatja mátol kezdve a

SCALA MOZI

Szép idő esetén este 9 óra 30 perckor a nyári mozi megnyitója.

Szerdán kizárólag délután 3 órakor olesó helyárrakkal, utójára:

RÉZTÁBLA A KAPU ALATT

= KÖZGAZDASÁG =

Uj vezetőség az EGE élén

Több mint ezer gazda részvételével tartották meg az EGE közgyűlést. Szász Pál dr. hatalmas expozéja A közgyűlés újra Szász Pált választotta elnöknek, aki székfoglalójában uj célkitűzésekre mutatott reá

Kolozsvárról jelentik: Három évvel ezelőtt, 1936. áprilisában az Erdélyi Gazdasági Egyesület friss csapáson indult el Szász Pál dr. új elnökkel az élen, aki ugy határozott, hogy munkatársával elsősorban a kisgazdák öntudatosításán és szervezésén fáradozik, a mezőgazdaság és az állattenyésztés színvonalának lehető emelésében meg a gazdasági szakműveltség terjesztésében és elmélyítésében látta meg azt a célt, mely az EGE alkotásokban, gazdag multjához a mai körülményei között méltó

Már a munkavállalás idején kitűnt, hogy az erdélyi magyarság tulnyomó többsége falvakon él és kisebb nagyobb birtokának művelésével szerzi meg a mindennapi kenyeret. Előzérő hatatlan feladatnak mutatkozott tehát, örködni a társadalmi és gazdasági rend, a kisgazdák százezreinek szociális és művelődési viszonyai fölött s gondoskodni arról, hogy az erdélyi magyar falvak lakói nemzeti feladataikat maradtalanul betölthessék. A szervezés nagy lépésekkel haladt előre és vasárnap, május 21-én jelentős határközhöz érkezett el a megújodott EGE. Vezetőinek három éves mandátuma lejárt s így a közgyűlés nem szokványos formalitások, hanem az elszámolás és a visszatekintés alkalma volt.

Vasárnap már kora reggel megkezdődött a gazdaküldöttségek felvonulása. A kisgazdák ha-

talmas tömegekben birtokosokkal, papokkal, tanítókkal, a faluvezetőkkel érkeztek. Messzi vidékekről jöttek el, mert a közösségi ügyek mindenekelőtt állóknak tekintenek.

Délután 11 órakor már zsufolásig megtöltötték a főteri Bánffy palotában levő Capitol mozgóképszínház hatalmas termét. A gazdaképviseletek s tagok egy része a folyosókon s az udvaron helyezkedtek el. Pontban 11 órakor lép be a terembe Szász Pál dr., az EGE elnöke, Máriaffi Lajos, gróf Teleki Béla alelnökök társaságában. A közgyűlés résztvevői hatalmas éljenzéssel fogadják s ünneplik vezetőjüket.

Sorra érkeznek az EGE vezetőségének és tisztikarának többi tagjai, Telegdy László központi felügyelő, Török Bálint igazgató, akik szintén az elnöki emelvényen foglalnak helyet. Majd gróf Teleki Ádám, az Erdélyi Gazda főszervezője tünik fel s utána Asztalos Sándor dr. jogtanácsos, Demeter Béla, az Erdélyi Gazda szervezője, Szeghő Dénes állattenyésztési felügyelő, Vita Sándor, Venczel József, Seyfried Ferenc segédítők, stb. A kerületi felügyelők szintén valamennyien jelen vannak. Mikó László, Bikfalvy Ferenc, Szász Ferenc, Koppány Részó, Bornemisza Károly báró, Orosz Károly, Benedek Pál, Fodor Pál, Rednik Endre, Dániel Elemér, Finta Andor, Anghi Balázs, Récsy Lajos dr., Dadányi György.

Az elnöki megnyitó

Amikor Szász Pál dr., az EGE elnöke szóla emelkedett, hogy az átszervezett Erdélyi Gazdasági Egylet harmadik közgyűlést megnyissa, a hatalmas gazdatömeg szünni nem akaró éljenzéssel és tapsviharral fogadta.

Az elnök visszapillantást vet az elmúlt három munkaév eseményeire, az indulás nehézségeire s a dolgok alakulására.

— Alázatosan hajtom meg fejemet az Isten előtt, — mondja — mert én csak eszköze voltam az ügynek. Az elért eredményeket nem irhatom javamra, vagy rovásomra, hiszen a közösségi munka nyomán jelentkeztek.

— Már a kezdetben tudatában voltam annak, hogy bele kell élnem magamat a magyar társadalom valamennyi rétegeinek helyzetébe. Csak így bontakozhattak ki az óhajok, a kívánságok és így láthattam meg közvetlen közelről a magyarság belső életét. Megállapíthattam, hogy jövőjük, családjaik, gyermekeik érdekében vállalják a küzdelmet. Ez a harc azonban nemcsak egy magyar foglalkozási ágnak a jellemvonása.

— Ezért munkatársaimmal együtt az utakat kerestem. Nem az elméletek felállításán fáradoztunk, hanem az élet valóságait kerestük. Az volt a feladat, hogy a vezetők és az irányított magyar tömegek között a legszervezesebb testvéri kapcsolat épüljön ki.

— Meg kellett keresni a barátokat, a gazdák barátait, akik vidékenként jelentkeztek és tájékoztattak a magyar gazdatársadalom felfogásáról, kívánságairól. A gyakorlati munka szempontjából a központi iroda megerősítésén kívül három felügyelőt küldtünk ki, a különböző vidékekre. Így indultunk el. Az első hónapok után már a megoldásra váró feladatok teljes egészükben jelentkeztek előttünk. Idővel a három felügyelőből 12 lett, s most a magyarlakta falvakat kerületre osztva járják a vidékeket, tanítják és irányítják a kisgazda tömegeket. Jelentéseikből pedig kiolvassuk a népi szükségleteket. A felügyelők rendkívül értékes, becsületes munkát végeztek.

— A jelentések elolvasása gyakran szükségessé tette a bajok helyszíni kivizsgálását. Minden ilyen esetben megtaláltuk a hibát s a nehézségek okait. S a nehézségek korántsem a multban gyökereztek.

— Sokan azt hitték, hogy a mi munkánk zárólag eredményre megy. Az az eredmény, amiért dolgoztunk,

a magyar gyermekek jövőjét tartja szem előtt,

mert soha sem szabad elfelejtenünk, hogy mi kisebbségi sorsban élünk, ami pedig fokozott munkateljesítményekre kötelez. A kisebbségi sorsra együtt jár a szenvedés, ami egyben kötelez is. Ehhez azonban nagy türelemre van szükség. Ez a sajátos helyzetünk egyik legnagyobb belső lélektani értékeinkhez tartozik. A türelmet, a kisebbségi sorsnak ezt a bölcs mélységét a kisgazdánál találtam meg. Félrevezettettek sajnos mindig és mindenütt akadtak, de nem tévedek amikor azt állítom, hogy itt kaptam meg azt a türelmet és bölcsességet, amelyre építeni lehet. És hogy erre építék és építünk, ezért mindig vállalom a felelősséget.

Szász Pál dr. ezután azt mondja, hogy a bizalmatlanság jég-kérge feloldódott. Ma már kezd kihálni az a felfogás, amely a lenézésben nyert kifejezést.

Az összes magyar társadalmi rétegeknek a legteljesebb összhangban kell dolgozniuk, hiszen mindenikben vannak olyan tulajdonságok, amiket a nemzeti életünkben igazán nem nélkülözhetünk.

— A becsületes munkának csak akkor van igazi értéke, ha egészet jelent. Eppen ezért a magyar gazdatársadalom közösségi munkájából senkinek sem szabad félreállania. Az ilyesmi megbocsáthatatlan bűn és súlyos hiba volna saját nemzettestvéreinkkel szemben, saját népi életünknek és történelmünknek kicsúfolását jelentené.

MIVÉ LETT AZ E. G. E.

— Az egyleti életnek friss tartalommal való betöltését csak a szervezés útján érthetjük el és éppen ezért erre helyeztük a fősúlyt. Ezen a területen olyan lapot kellett meginditanunk, amely minden magyar gazdát érdekel, olvas és tanul belőle. Három évvel ezelőtt, ha jól emlékszem 1.000 példányban jelent meg s ma viszont 18.000-ban. Kétszer, háromszor is átvoltassák s mindig alapos ismereteket merítettek belőle. Természetes, hogy gazdatestvéreinkkel való érintkezések során bírálatokat kértem. Soha még egyetlen olyan gazdatestvért nem akadt, aki a lap irányát, tehát az E. G. E. célkitűzéseinek kifejezést s megnyilatkozását kifogásolta volna.

— A szervezés további részében a tanulá-

volt a fontos. Az első évben, amikor a kéthetes tanfolyamokról volt szó, bizony sok komoly akadály merült fel. Sokan kételkedtek eredményében, de azért beindítottuk. Az első 24 tanfolyam várakozáson felül sikerült s bennük a kisgazda-közönség érdeklődésének legnagyobb értékét véltük felismerni.

A magyar kisgazda keresi az alkalmat s ösztönösen megéri, hogy haladnia kell a korral

mert csak így tudja földjét megtartani, jobban művelni s nagyobb értékeket kitermelni.

— Azóta minden télen egyre nagyobbak a tanfolyami igénylések, amiket igyekszünk teljesíteni. A mezőgazdasági népoktatásnak elérkeztni tehát egy fontos mérföldjelzőjéhez. A tanfolyamok beváltak s az eredmények nem maradtak el. Az előadások során az egyik oldalon álltak a hallgatók és a másikon azok az áldozatkész munkavállaló tanult magyar gazdák, akik kötelességüknek tartották ismereteiket átadni a széles néprétegeknek. Bizonyágtétel volt ez amellett, hogy a magyar kisgazda és a tanult birtokosok összefogása, együttthaladása csodákat fog művelni.

— Egy másik igen nagy feladatunk a gazdaköri életnek új alapokra való helyezése volt. Meg kellett tölteni belső tartalommal élő, liktető helyi szervezetnek kellett kiépíteni. Elégtétellel mondhatom, hogy célra vezető úton járunk és az egész gazdaköri élet átalakul.

A gazdakörököt szinte gazdaszaladónak nevezhetném, ahol a falu az összes, gazdákat érintő életkérdéseit megtárgyalja.

A szervezési vonalon különös súlyt helyeztünk a gazdanapok rendezésére. A vezetőségnek alkalmá van érintkezést találni a széles rétegekkel, megismerni életviszonyait, megállapítani ki gazdalkodik helyesen. Kit kell felkarolni, irányítani és tanácsokkal ellátni.

— Mindnyájan tudjuk, hogy az erdélyi magyar gazdatársadalom életében milyen nagy szerepet tölt be a 4 földműves iskola. Arra törekedtem, hogy az iskolák fenntartóival, az egyházakkal s ezeknek a gazdaintézményeknek a vezetőivel állandó kapcsolatot tartsunk fenn. Azt akartam, hogy a gazdanevelés egységes irányban haladjon.

— A mezőgazdasági oktatási elgondolásaim nem váltak volna teljessé az Erdélyi Gazda Jogi Melléklete nélkül. Ebből minden gazda elolvashatja a különböző törvényeket, rendelkezéseket, megtudhatja mihez kell tartania magát. Sajnos, a Jogi Melléklet iránt még nem elég széles az érdeklődés, bár mindazok, akik olvasói, igen nagy hasznát veszik.

— Az E. G. E. természetesen minden rendelkezésre álló eszközt és lehetőséget megragad, hogy

a mezőgazdalkodás általános színvonalát emelje.

Szervezettségünk azonban még mindig nem elég mély ahhoz, hogy terveinket akadályok nélkül valószínűsítsük meg. Példát hozok fel: az egyik községben a kijelölt 18 holdas gazda, nehezen egyezett bele abba, hogy birtokát mintagazdassággá alakítsuk át. A színvonal emeléséhez tartozott a gazdák számára nemesített vetőmagvakkal való ellátása s az állattenyésztés feljavítása. Az anyagi lehetőségek határain belül tenyészállatokat szereztünk be, s adtuk ki különböző feltételek mellett a gazdaköröknek.

Az elmúlt évben az E. G. E. jelentős szolgálatot tudott tenni az okleveles magyar gazdákért. Egy törvény kötelezővé tette az oklevelek állami elismerését, az E. G. E. megtalálta a módját, hogy ezt az igen fontos ügyet a gazdák érdekeihez hiven rendezze.

Szász Pál dr., akinek a beszédét minduntalan egyöntetű helyeslések szakították félbe, ráért az E. G. E. és a napi politikával kapcsolatosan egyes vidékeken elhangzó megjegyzésekre.

— Gyakran idézik, hogy három évvel ezelőtt kinyilatkoztattuk, miszerint az E. G. E. nem politizál.

Kedves Gazdatestvéreim! ezt az ígéretet a vezetőség tette s a vezetőség be is tartotta. Lehet, hogy sokan nincsenek ezen a véleményen és azt mondják, miért lett az elnök a front tagja, hiszen az politikát jelent? Felteszek azonban egy kérdést. Miután a politikai pártok megszűntek s a népet a szervezett foglalkozási ágak képviselik, vajjon nem volt-e kötelességem vállalni a magyar gazdatársadalom érdekeinek minden vonalon való képviseletét, még akkor is, ha ezer akadályba ütközök? Vagy talán az lett volna a kötelességem, hogy az egyetlen beszerzett magyar foglalkozási ág nevében kijelentsem, hogy nem akarunk élni törvényes jogainkkal, s nem akarjuk biztosítani gazdatestvé-

reinknek békés megélhetését? Éppen ezért leli-
riismeretremre hallgatva egy pillanattal sem ha-
poztam s vállaltam a kötelesség teljesítését!
(Hatalmas élnzés). De ebben a gondolatmen-
tetben talán azt is mondhatnák, hogy ily irányú
évekenységben nem állottam meg a kizáró-
agos gazdaérdekek képviselője mellett. Válasz-
képpen kérde, hogy a gazda élete leegyszerű-
síthető-e csak kizárólag az aratásra, osepülésre,
vagy a gazda egész ember, egész magyar testvér,
akinek az élete jogokat és kötelezettségeket is
igényel. Meggyőződésem szerint azért válasz-
tottak meg és azért tettek erre a helyre, hogy
minden időben és minden vonatkozásban a
magyar gazdatömegek rendelkezésére áll-
jak.

S én ezt a megbízatást vállaltam.

— Kedves gazdatestvéreim! A gazdaérde-
kek képviselőinek utján kicsit tovább szeret-
tem volna menni, de sajnos, nem lehetett. Céлом
lett volna, hogy sok gazdatestvéreim a keserű
csalódásoktól megóvjam s hibben megerősítem
a gyengéket. Keserű csalódásokat és lelki töré-
ségeket akartam volna megerősíteni. Hogy mi-
ért volt szükség erre? Távol áll tőlem a kultu-
ránk iránti vágyódást s a nemzeti érzületet csök-
kenten, hiszen ezek megtartása, fejlesztése, ápo-
lása becsületbeli ügyünk. De felesleges reménye-
ket nem szabad táplálni.

En a magyarság életét a realitások alapján
ítélem meg.

Mert kiállhat-e enélkül valaki? Aki azt mondja,
az nem lát. Mi becsületesen, tisztán élünk és él-
ni akarunk. Mert csak ebben az esetben tudjuk
elkerülni a kétségbeesést. És ha ezért bárki is vá-
dol, vagy szembe áll velünk, mi a kisebbségi jog-
ok megszerzéséért mindenkihez szembe nézve,
mindenkivel meg fogunk birkózni. Jogunk van a
népi életünkhöz s ennek meg kell teremteni min-
den előfeltételéket.

Megbecsüléssel kell élnünk Erdélyben a más
népekkel együtt és megérteni őket, ha azok
megértenek és szeretettel fordulnak felénk.

Ez a krisztus itan, mely egyben kizárja a gyű-
lölködést is.

— Kedves gazdatestvéreim! Azt hiszem, be-
számolom végérféle közeledek. Három évről volt
szó. Az Erdélyi Gazdában megjelent közgyűlési
jelentésünk részletesen tárgyalja. Hitem, hogy
megfeleltünk a vállalt kötelezettségeknek.

— Itt vannak most az országos választások
A magyar szenátorválasztásoknál az összes
jelöltéket az EGE választmányja adja.

Ez nem azt jelenti, hogy mi elhagyjuk magunkat.
De figyelmeztetés a más munkaterületeken dolgo-
zó testvéreinknek. Minden magyar foglalkozá-
si ágnak a lehető legrövidebb időn belül meg kell
alkotni időálló érdekképviseleti szervezetét.
Ezt a munkát nem végezhetjük csak mi egyedül.
Mindnyájan magyarok vagyunk, népünk iránt
fennálló egyforma kötelezettségekkel.

— A társadalmi szervezkedés terén mégis
az EGE volt az uttörő. Megmutatta és megcsi-
nálta amit lehetett. Csinálta ezt meg minden
magyar testvér, mert adva vannak a lehetőségek.
Csináljanak további egyesületeket, szövetkezete-
ket, mert ebben van az erő. Ezt tartjuk célsze-
rűnek.

Szász Pál dr. őszinte
köszönetet mond azért a támogatásért, amit
az EGE az államhatalom részéről élvezett.

Javasolja, hogy a közgyűlés kiüldjön üdvözlő
táviratot Öfelsege II. Carol királynak, Calinescu
miniszterelnöknek, akivel sokszor tárgyalt és vi-
tákozott és komoly dolgokban segítségükre
volt. Továbbá Dragomir Silviu kisebbségi minisz-
ternek, aki mindig igyekezett teljesíteni a kéré-
seket, a földmivélségi miniszternek, akinek to-
vábbi nemes támogatását kérjük egyesületünk
munkájára, a kolozsvári gazdasági akadémiának,
akik úgy a diplomák nosztrifikálásánál, valamint
más gazdasági kérdésekben soha sem tettek
nemzetiségi különbséget, mindig segítségünkre
voltak.

Az elnök legnagyobb elismeréssel adózik a
magyar gazdatársadalomnak, amely összefogá-
sával lehetővé tette a közösségi élet megalapozá-
sát. Máriaffi Lajos és gr. Teleki Béla alelnök
társainak, akik mindig a legnagyobb szeretettel
és odaadással segítettek munkájában. Tegedgy
László központi felügyelőnek, Török Bálint igaz-
gatóknak, külön kiemeli Szeghő Dénes állatte-
nyésztési felügyelő munkásságát, aki nagy tu-
dással és lelkiismeretességgel szolgálja az EGE
érdekeit. Hasonlóképpen gr. Teleki Adámnak, az
Erdélyi Gazda főszerkesztőjének és Demeter Bé-
lának, a lap szerkesztőjének, az EGE egész tiszt-
viselő karának s azoknak a barátoknak, akik
minden igényeinkkel támogatták a gazdatár-
sadalom ügyét.

A megnyitói beszéd ezzel véget ért. A köz-
gyűlés percekig tartó élnzésbe tört ki. Szász

Pál dr. a közgyűlést megnyitja és a jegyzőkönyv
hitelesítésére Buzás Istvánt és Vargha András
kéri fel.

A közgyűlés az évi jelentést, mely az Erdé-
lyi Gazda 1939. évi április 1-i számában jelent
meg, egyhanguan elfogadja és a vezetőségnek a
felmentést megadja. Hasonlóképpen tudomásul
veszi és a felmentvényt a zárszámadók kérdé-
sében is megadja.

Az elnök felkéri Asztalos Sándor dr. jogta-
nácsost, hogy az alapszabályt módosító előter-
jesztést felolvassa.

Az EGE alapszabályt abból a célból módosí-
tották, hogy az EGE ügymenetét megkönnyítse.
Az egylet nevét megváltoztatták. A közgyűlési
napról kezdve az Erdélyi Gazdasági Egylet „Erdé-
lyi Magyar Gazdasági Egylet”-nek nevezendő.
Az alapszabálymódosításhoz többen hozzászól-
tak és azt eredeti fogalmazásban elfogadták.

Biró István emelkedik szólásra és kijelenti,
hogy az EGE-vel és annak vezetőségével a leg-
tökéletesebben egyet ért. Szász Pált a Gondvisel-
és jelölje ki a magyar gazdatársadalom számára.

Fikker János unitárius lelkész azt fejtegeti,
hogy az EGE elnöke a közéletbe való szerve-
sebb bekapcsolásával

a politikai élet határait surolja.

Szász Pál dr.: A felszólalásban tett meg-
jegyzést és figyelmeztetést megértettem. Ezzel
egyidejűleg kérem a nagytiszteletű urat, hogy a
megjegyzések kapcsán egyuttal

jelölje is ki azt a helyesebb utat,

amelyen járnom kellett volna. Tudom, hogy a
nagytiszteletű ur a legteljesebb jóindulattal és
legszíntább lelkiismerettel tette meg észrevételét.
Kérem a jelenlevőket, ne tételezzék fel, hogy ne-
kem az egyesületnél elfoglalt elnöki tisztségem
a saját egyéni érdekem szempontjából fontos
lenne. Az itt eltöltött időmet és munkásságomat
máshol is tudnám hasznosítani. Tudom, hogy a
míg nincsen tökéletes ember, én sem vagyok az.
A munkám elbírálását tiszta lelkiismerettel a
gazdaközönségre bízom. (A hallgatóság hatalmas
élnzésbe tör ki). Le akarom azonban szó-
gezni, hogy az elnöki széklet csakis az foglalhat-
ja el, aki mindenkivel a korlátlan bizalmát él-
vezi. A bizalmat megtörni nem szabad, mert ez
végzetes hiba volna. Egyénileg

nem ragaszkodom az elnöki székhez,

ezzel szemben lekötöznének azok, akik a veze-
tőség munkájában nyomasztó elvi hibákat látnak,
egyuttal rá is mutatnának ezekre a hibákra és
ugyancsak megjelölnék azt az utat s személyt,
akinek ezen az uton járnia kell.

(A közgyűlés ismét hatalmas élnzésbe tör
ki.) Szakács Zoltán az udvarhelymegyei gazdák
nevében szólal fel:

Szász Pál dr. székfoglalója

— Azt hiszem, nem kaptunk volna tiszta ké-
pet a magyar közletről, ha ebbe a választásba
ez az incidens be nem csúszott volna. Ez a ma-
gyar közélet, ez volt a multban, ugylátszik ez
lesz a jövőben is. Magyarok vagyunk, vérmesek
vagyunk, hamar fellobbanunk, de hamar egy-
másra találunk. (Közbekiáltás: a konkolyhin-
tőket ki kell dobni!) Akik ma itt állástfoglaltak,
a meggyőződésük szerint cselekedtek. Kérem,
sziveskedjenek továbbra is figyelemmel kísérni
az egyesület működését és bármilyen hibát, amit
elkövetek, tudomásomra hozni. Én félretek
minden egyéni önzést, hiszen nincs is bennem,
úgy fogadom a bírálatot. A nagytiszteletű urnak
(Fikker János) köszönöm, hogy demokratikus
szavazást kívánt. (Közbekiáltás: már elment.)
Sajnálom, meg akartam köszönni.

— Előttünk olyan munka áll, mely komoly
férfiúi elhatározottságot kíván. Haladni kell a
kitűzött cél felé, nem szabad visszariadnunk,
nem szabad magunkat befolyásoltatni. Megyünk
a kitűzött irányban és amit nem tudtunk megol-
dani három év alatt, igyekszünk megoldani, —
ha Isten erőt és egészséget ad, — a következő
három évben, hogy minél megelőbb gárdát
tudjak kinevelni, hogy tökéletesebben tudjak
folytatni az általam megkezdett munkát. Azt hi-
szem, hogy három év elég lesz arra, hogy utána
fiatalabb erő jöjjön, aki jobban tud vezetni. Vá-
lalom a munkát, de nem tudok ígéretet tenni ar-
ra nézve, hogy a további három esztendőre meg-
változom. Maradok az, aki most vagyok. Nekem
csak egy lelkiismeretem van és én csak arra
hallgatok. (Igy van jól!) A Mindenható Isten
kegyelmét kérem, hogy tudjak megállani alázat-
tal azon a helyen, amire rendelték.

— Fel kell tennünk a kérdést azonban, hogy
mit valósíthatunk meg a jövőben. Mindenek
előtt egy kérdésem volna. Osztozzanak a felelős-
ségben A felelősségvállalás azt is jelenti, hogy
az aktív munkába is kapcsolódjanak be. Von-
juk le azonban a tanulságot, alkotmányos szó-

— Udvarhelymegyéből ötvenen jöttünk el
erre a nagyjelentőségű gyűlésre. Románia ma-
gyar kisebbségi gazdatársadalmá teljesen értéke-
li ezt a nagy munkát, amit érdeklünkben szak-
mai szervezetünk kifejt. Ezt akarjuk alátámasz-
tani azzal a ténnyel, hogy ilyen nagy számban
jöttünk el. Azonkívül ezen a gyűlésen akarunk
egy igen fontos kötelességet teljesíteni. A felfo-
gásom szerint a választás tényleges választás
kell legyen. Reméljük, hogy az ujonnan megvá-
lasztandó vezetőség a mi bizalmunkra továbbra
is méltó marad. Előtt három évvel, amikor
Szász Pál dr. elnök urat megválasztottuk, ezt a
bizalmat előlegeztük neki. Szász Pál elnök ur
ezt a bizalmat százszázalékosan beváltotta ugy,
hogy

a jövőre nézve nem kereshetünk mást, mint
ismét Szász Pál dr.-t,

akinek ez alkalommal az Udvarhelymegyei Gaz-
dasági Egylet teljes bizalmát fejezem ki és ké-
rem, hogy mielőtt a közgyűlés általános bizal-
ma az ő megválasztása felé fordul, sziveskedje-
nek továbbra is ilyen lankadatlan erővel folytat-
ni munkáját és feladata teljesítését.

Keresztes Sándor, Szőke Mihály, Győrbíró
István és a közgyűlés kiküldöttjei közül még
többen szólaltak fel hasonló értelemben a hall-
gatóság állandó, erőteljes helyeslése közepette.

Szász Pál bejelenti, hogy az elnökség megbi-
zatása lejárt és a választások megejtésére Kor-
ponay Kornélt kéri fel, aki el is foglalja a helyet.
A választások előtt 34 aláírással beadvány
érkezett az elnökséghez, amelyben

a titkos választás elrendelését kérta.

A korelnök megállapította, hogy a 34 aláírás
közül több név olvashatatlan. Egyik gazdát fél-
revezetéssel vették rá a kérés aláírására, azt
mondván, hogy bizalmi nyilatkozat az elnökség
iránt. Többen visszavonták aláírásukat s végül
mindössze kilencen maradtak, köztük Fikker Já-
nos unitárius lelkész, Fazekas János dr. kolozs-
vári ügyvéd és Tanka Károly Tordáról.

Ennek következtében a beadványt a korel-
nök a közgyűlés tómból helyeslése mellett vizs-
szautasította. Markovics Kálmán dr. bihar-
megyei gazdasági egyesületi elnök a közgyűlés ne-
vében javasolta Szász Pál dr.-nak három évre
való ismételt megválasztását, mint aki a szuny-
nyadó magyar gazdatársadalmat álmából fel-
rázta, erők népi szervezetet alkotott és aki a
legmegfelelőbb a magyar gazdatársadalom ügyei-
nek szolgálatára.

A közgyűlés egyhanguan és percekig tartó
ünnepléssel és élnzésessel választotta meg
újra Szász Pál dr.-t,

akinek az elnöki széklet néhány meleg szó kísé-
retében adt át Korponay Kornél.

lam, demokratikus idők, stb., mindez tetteben is
nyilvánuljon meg, de engedelmet kérek, mindez
önfegyelem nélkül nem lehet. Az önfegyelmet az
elnök nem parancsolhatja, ezt mindenki önmaga
kell tanúsítsa. Akarnak-e magyar gazdafegyelm-
et? (A közgyűlés egyhanguan: igen!)

Az elnök ezután arról beszélt, hogy a jövő-
ben a falu papjait és tanítóit az ügy érdekében
jobban be szeretné kapcsolni az EGE munkájá-
ba. E célból tanfolyamokat akar rendezni. Sor
kerül a gazdaköri elnökök kiképzésére, a gazdák
általános szociális színvonalának felemelésére. A
jövődelem kiszélesítésére, stb.

Végül felhívást intéz a magyar társadalom-
hoz, hogy mindenki hozza meg az áldozatot a
közösségi életért. Hozza meg munkában és pénz-
ben. Az egyesületnek 18 ezer rendes tagja van,
s a gazdaköri tagokkal együtt több mint 33 ezer
lelket számlál. Ha már most csak egy napot szá-
mitunk a 33 ezer lélekre, úgy 33 ezer munkanap

SOVATA FÜRDŐ CONCORDIA VILLA

Elsőrangú penzióval egybekötve. — Közpon-
ti fekvés, közel a Medve-tóhoz. — Napos
terasz. — Modern komfort. — Folyóvíz
minden szobában. — Elsőrangú román, fran-
cia és magyar konyha (diétikus is).

**Időszerű
mérsékelt polgári áruk**

Az előszőzónban napi 120 lei — Családoknak
kedvezmény!

Előjegyzések Temesvárott már most eszkö-
zölhetők: Öv. Weisz Dezsőné, III., Romulus
ucca 28., június 1-től pedig Temesvár, Bul.
Carol 1. I. emelet, 1. sz. Papp Margitnál,
vagy Szovátán: Pensio Villa Concordia

áll a közösség rendelkezésére. Mondani sem kell, hogy milyen eredményeket lehet elérni. Természetes, hogy a többgyermekes szegényebb gazda nem áldozhat annyit, mint a többi. A gazdasági elnökök tegyenek javaslatot, hogy a közösség szolgálatába állított önkéntesen felajánlott vagy, s munkát, munkanapokat milyen célok megvalósítására akarják fordítani. Ezt a nagy feladatot csak a legteljesebb együttérzés jegyében tudjuk megvalósítani s hála Istennek, fennáll a legteljesebb összhang.

Az elnök végül javaslatot tesz az alelnökök és az igazgató-választmány tagjainak megválasztására.

Egyhangú lelkesedéssel alelnöknek gr. Teleki Bélát, Máriaffy Lajost, újonnan megválasztották továbbá Cs. Károly István ombódi és Kádár István nyujtói kisgazdákat. Igazgatóválasztmányi tagok: Nagy Dénes Torda, gr. Bethlen László dr. Kolozsvár, gr. Bethlen Béla Bethlen, Balász István Kolozsvár, Bibó Béla dr. Kiskapus, Böszörményi Sándor dr. Kolozsvár, Markovits Manó dr. Nagyvárád, Gál Elemér Lárca, Darkó Akos dr. Kolozsvár, Farkas Árpád Kolozsvár, Gyertyánffy László Gyér, gr. Haller István Kerelőszentpál, Jelen Gyula dr. Kolozsvár, Kölcsey Ferenc dr. Domahida, Bíró Péter Somkerék, Kovács János Angyalos, Pálffy László Kolozsvár, Buzás István Bánffyhyud, Péter József Csikcsicsó, Szász Ferenc dr. Kolozsvár, Szentiványi Gábor dr. Szentiványlaborfalva, Szász József Marosvásárhely, Takácsi Miklós Tövisgyháza, Szakáts Zoltán Udvarhely. Számvizsgáló bizottság: Karkó Akos Kolozsvár, Szász Ferenc dr. Kolozsvár, Pálffy László Kolozsvár, Gidófalvi István Doboka. Fegyelmi bizottság: ifj. Szász István Kolozsvár, Gál Miklós dr. Torda, Jelen Gyula dr. Kolozsvár, Böszörményi Sándor dr. Kolozsvár, Müller Zoltán dr. Nagyenyed, Bodor Kálmán Sülemed, Eöry István dr. Magyar-igen.

A közgyűlés az újonnan megválasztott tisztikar életével ért véget. Délben többszáz terítékes közebéd volt. Délután összeült az EGE igazgató választmánya, mely ügyvezető alelnöknek Telegdy László központi felügyelőt választotta meg. Az igazgató-választmány a többi EGE központban lévő tisztviselőket újonnan kinevezte.

Árfolyamok

HÉTFŐ, MÁJUS 22.

Hivatalos árfolyamok: (az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) Holland forint 75.90—77.07, belgas 24.08—24.43, angol font 662.40—672.75, olasz lira 7.172—7.172, dollár 141.52—143.59 francia frank 3.78—8.85, svájci frank 31.81—32.29. Ezekben az árakban a devizafelár is befigyeltatik. Dinár 2.898—3.05, pengő 25 és 26.50—27, német márká 40.50—41.50.

Az exportból eredő, szabad forgalomba hozható devizakvóták árfolyamai lanyhábbak. A következő árfolyamok alakultak ki: angol font, 30%-os szabadkvóta 1628—1638, angol font 20%-os kvóta 1380—1412, angol font, 40%-os kvóta 1015—1045, holland forint, 30%-os kvóta 185, dollár 30%-os szabadkvóta 358, svájci frank, 30%-os kvóta 80.75, francia frank, 30%-os kvóta 9.30, belgas (kling) 59.25, belgas 15%-os kvóta 58.50, zloty, 30%-os kvóta 67.50, svédkorona, 30%-os kvóta 87.50.

Az amerikai aranygond

Az Egyesült Államok nemzetgazdászait komolyan foglalkoztatja az Európából átmenekített arany kérdése. A világ aranykészletének 60 százaléka ma az USA területén van és csak 13 százalék Angliában, 11 százalék Franciaországban, 1—1 százalék Olaszországban, Németországban és Japánban. Az USA-ban levő arany mennyiség értéke 15.6 milliárd dollár tesz ki. Az aranyafúzió következménye, hogy a dollár egyrészt elvesztette belső vásárló erejét, másrészt a tőke rentabilitása esett, mert a kamatozó pénz már ugyiszólván paradoxonszámba megy Amerikában, ahol a nagyobb pénzintézetek alig tértenek betétkamatot. Mindehhez járul a legsúlyosabb jelenség, hogy az aranyhiány miatt a legjobb európai állam a valutamegkorlátozások miatt nem vásárolhat Amerikától. Az amerikai pénzügyi kormány új politikája az, hogy az aranyfolyamot Délamerika, elsősorban Brazília felé irányítsa. Nemrég 50 millió aranydollárral alakult Brazíliában egy bank, amelynek alapitóját az USA-ban jegyezték le és ez kizárólag braziliai beruházásokkal fog foglalkozni. Az USA és Brazília monetáris egyezményt kötött, amely szerint a két ország valutájának paritását biztosítják. Szóval Amerika felhagy az európai experimentálásokkal és Délamerika gazdasági fellendítése útján akar piacot teremteni, ahová tőkét és aranyat exportálhat.

Május 15-től kötelező a könyvvezetés az 50 ezer leien felüli jövedelmű üzleteknél

Főkönyvet csak részvénytársaságoknak és bankároknak kell vezetni

A kiskereskedők és kisiparosok könyvvezetésével kapcsolatban a kolozsvári kivetési pénzügyigazgatóság 2392—939. szám alatt az alábbi tájékoztató közleményt adta ki:

1. Az április 1-én életbelépett új bélyegtörvény mentesíti a könyvvezetés kötelezettsége alól azokat a kiskereskedőket és kisiparosokat, akik I—VII. adófizetési osztályba tartoznak és évi adóköteles jövedelmük nem haladja meg az ötvézezer leit.

A fenti rendelkezések értelmében az eddigi általában illetékek (taxa forfetară) rendszerét, amelyet a pénzügyminiszterium 1938. április 2-án kelt 3866 és 1938. május 7-én kelt 15.162 számú rendeleteivel vezetett be azon kereskedők számára, akiknek évi jövedelme nem haladja meg a 150.000 leit,

ezentul nem alkalmazzák.

Ennek értelmében azok a kereskedők és iparosok, akiknek évi adóköteles jövedelmük 50 ezer leien felül van és eddig a mentesítő illetékek

rendszere alá tartoztak, április 1-től kötelesek beszerezni és előírás szerint vezetni a törvényesen megkövetelt kereskedelmi könyveket.

A pénzügyminiszterium az ezen osztályba tartozó kereskedők és iparosok számára 1939. május 15-ig haladékat engedélyezett kereskedelmi könyvvezetésük rendbemozatalára, ezen időpont után azonban, ha a rendelkezésnek nem tennének eleget, alkalmazni fogják ellenük a bélyegtörvény 75-ik szakaszának büntető rendelkezéseit.

2. Az április 1-én életbelépett új bélyegtörvény

a részvénytársaságokat és bankügyletekkel foglalkozó kereskedelmi vállalatokat

kötelezi az összefoglaló főkönyv vezetésére. De amennyiben az illető vállalat könyvvezetése olyan volna, hogy a főkönyvet mozgó nyilvántartók (kartotéklapok) helyettesítik, ezen lapok után kell leróni az előírt illetéket.

Hitelt kapnak az állami szállítók

A követeléseknek a CAFA-ra való engedményezése esetén kötelező a hitelnnyújtás

Mint ismeretes az Amortizációs Pénztár önálló autonóm pénztárrá alakult, amely Casa Autonomă de Finantare si Amortizare, röviden CAFA néven megkezdte működését. A szombati Monitorul Oficial közli azt a rendeltörvényt, amely a közszállításoknál adható kölcsönt szabályozza. Eszerint az állami munkákat kiadása után a szállító kölcsönt vehet fel a pénztártól.

1. Ha a szállítási szerződésből származó jogait a pénztárra engedményezi és ez esetben a fizetési utalvány a CAFA-ra lesz kibocsátva. Az engedményezés érvényes, ha az illető közhatalóság

a pénztárt annak tudomásul vételéről értesíti. Ilyen esetben a kölcsön nyújtása kötelező, egyéb esetben a pénztár igazgatósága a fedezetet elbíralja és dönt a kölcsön folyósítása iránt.

2. Jelzőkönyv bekebelezésére.

3. A szállításhoz felhasznált anyag és a készített készáru kézizálogba adására.

4. Váltófedezeztel.

Minden a kölcsönrel, engedményezéssel, bekebelezéssel kapcsolatos okirat adó- és illetékmentes, beleértve a repülőbélyeg és egyéb speciális illetékeket is.

Példa a repülőbélyeg lerovására

Az aviatikai alap pénztára a nagyiparosok körére részletes felvilágosítást adott abban a kérdésben, hogy a számlásk aviatikai bélyegilletéke milyen összeg után fizetendő.

Az aviatikai alap pénztárának rendelkezése szerint, a 3 ezrelékes aviatikai bélyegilleték a termék eladási ára, a csomagolási költség és fogyasztási adó után fizetendő. Például: az áru értéke 10 ezer lei, fogyasztási adó 200 lei, csomagolás díja 100 lei, szállítási díj 480 lei, összesen 10.780 lei. Ebből levonandó 15 százalékos engedmény az áru árából, ami 1500 leit tesz ki. A fennmaradó összeg 9.280 lei. A hét százalékos forgalmi adó a számla 10.043 lei értéke után fizetendő, ami 703 leit tesz ki. A 9280 leihez hozzászámítandó a 703 lei kitevő forgalmi adó és az így nyert összeg után számítandó egy a számlabélyegilleték, mint az aviatikai bélyegilleték, kiegészítve az összeget kerek számra.

Közgazdasági hírek

★

A vágóhídi bőrök vásárlására vonatkozó minisztertanácsi napló csak egyes városok vágóhídjait jelölte meg olyanoknak, ahol a bőröket csak a vágóhídi vásárolhatja meg. A minisztertanácsi naplót most minden megyei székhelyű városra kiterjesztették.

★

A legfelsőbb kartellbizottságba ing. C. Budeanul, mint ipari szakértőt és Nicolae Ioanitiut mint a kamarák szövetségének képviselőjét nevezték ki.

★

A karánsebesi Mundus és Borlova-Örményi közgyűlésnek Raduceanu Ion volt miniszter az igazgatóság tagjává választották, akit a törvényesség bejegyett.

★

A nemzetgazdasági miniszterumba két új vezetőt kaptak: ing. N. Missir és I. Rosetti Balanescu személyében, akik átvették reszortjaikat.

Nyolcszázötvenmillió közadót fizetett egy év alatt az Unirea S. A. R. de Petrol angol érdekeltségű petróleumvállalat. 1938. évi mérlegét 720.148.000 lei részvénytöke mellett 193 millió 851.377 lei tiszta nyereséggel zárta. A vállalat múlt évi bruttó jövedelme 1 milliárd 586 millió 757.014 lei volt, amiből redevenca, szállítási díj, fogyasztási adó, exportilleték különböző adók és illetékek címén 810 millió 143.413 leit fizetett ki.

★

A bécsi Semperit Művek érdekeltségébe tartozó iparvállalatok Semperit Österreichisch Amerikanische A. G. név alatt 10 millió márká részvénytökével konszernbe tömörültek. A tranzakciót a Semperit Művek abból az alkalomból hajtották végre, hogy a volt osztrák vállalatok mérlegeiket márkára alakították át és különböző organizációs és adminisztrációs rendelkezéseknek kellett eleget tenniük. Ennek a konszernnek keretébe tartozik a Wimpasing is. Romániában a Semperit érdekeltségében a Semperit Cauciuc S. A. R. működik 2 millió részvénytökével.

(=) GABONAÁRAK: (A Dengl és Kleinmann cég jelentése). A bányási gabonapiacra csak a tengeri iránt van kereslet, de a zab iránti érdeklődés is fokozódott. Az üzleti forgalom minimális és a többi gabonafajta iránt alig van kereslet. A piaci árak a következők: temesi búza 355, torontali búza 365, tengeri 390, korpa 350, zab 465, takarmányárpa 380, tavasi árpa 400, muharmag 370, napraforgómag 400, és tögmag 770 lei százkilónként.

= Az elhunyt alkalmazott özvegyének adott végkielégítés adómentes. Egy bucarestii vállalat elhunyt alkalmazottja özvegyének végkielégítés címén az elhunyt három havi fizetésének megfelelő összeget fizetett ki, azonban a fizetési adót nem róta le és az ellenőrző közegek kihágási jegyzőkönyvet vettek fel. A Központi Adóügyi bizottság döntése szerint az ilyen segély adómentes, mivel azok temetési költségmegtérítésnek tekinthetők.

= A NEMZETI IPARPARTOLÁSI TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSA. A nemzetgazdasági miniszterium törvényrendeletet készített az iparpártolási törvény (1922. február 13.) 33. szakaszának módosításáról. Ez a szakasz a vállalatok öt éves adókedvezményére vonatkozik. A törvényrendelet tervezete a törvényhozó tanács III. tagozata előtt van.

Rádió

KEDD, MÁJUS 23.

SZERDA, MÁJUS 24.

— A részvénytőkeemeléssel befizetett tőkeösszeg után tőkekamatadó jár. Több részvénytársaságnál az adóellenőrök tőkekamatadó nem fizetése miatt kihágási jegyzőkönyvet vettek fel, mivel a részvényesek által tőkeemelés céljaira befizetett összegek után nem fizettek tőkekamatadót, a tőkeemelés keresztülviteléig. Az ezzel kapcsolatos recursok alapját a Központi Adóügyi Bizottság úgy döntött, hogy az ilyen összegek tőkekamatadómentesek a tőkeemelés teljes keresztülviteléig, ha az illető vállalat az ilyen előre befizetett összegeket saját céljaira felhasználta.

(=) ÁRLEJTÉSEK. A temesvári városi vízműveknél június 5-én délután 4 órakor faanyag, június 7-én délután 4 órakor téglák és cserép beszerzése véget ért árlejtés lesz.

— A SOMES TARTOMÁNY KERESKEDELMISZENÁTORLJELŐLTJEI. Kolozsvárott megejtették a kereskedelmi érdekeltségű szenátorjelölést és jelölve lettek: Ionel Comsa volt szenátor, a Banca Centrală vezérigazgatója, Laurean German dr., a tőzsdé elnöke, Grigore Domanovici, a Sfátul vezértitkára, Fodor Viorel, a Sfátul pénztárosa, Tisca Emil a satumarei Sfátul és iparkamara elnöke, Gheorghe Dumitrescu, a Biheoreana igazgatója, Sonda Pompeiu tart. alezredes és Pascu Valér nagykereskedő. Borbély István dr., a Discom igazgatója a jelölést amiatt nem fogadta el, mer; cége a CAM-mal, egy állami vállalattal szoros kapcsolatban áll.

— A SARIACRNAL TETT GAZÁLARC RENDELÉSEK ÜGYE. A légügyi és tengerészeti minisztérium közli, hogy bár a Sariaer (Intreprirenterie Aerochimie det răsoiu) jogosult gázalarcokat gyártani, a megfelelő üzem hiányában, a rendeléseket nem eszközölheti. Mindazon vállalatok, akik ezen cégnél rendelést tettek és előleget fizettek közölkék a minisztériummal a rendeléseket és értéküket.

— Kimélyítik a román-német árucseré forgalmát. Berlinből jelentik: Az utóbbi hetekben a német és román gazdasági kapcsolatok előmozdítása érdekében a két kormány közös bizottsága Berlinben ülést tartott. Megvizsgálták a német és román árucseré forgalom jelenlegi helyzetét és ezen a téren a kapcsolatok kifejlesztését határozták el. Vizsgálat tárgyává tették ezenkívül, hogy a március 23-án létrejött gazdasági egyezmény mennyiben vitte előre a két ország gazdasági együttműködését és ezzel kapcsolatban részletes tervet dolgoztak ki. A két kormány gazdasági bizottságának ülése, szombaton több egyezmény aláírásával befejeződött.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: A Tandin zenekar hangversenye. 13: Időjelzés, sportközlemények és vizárlásjelentés. 13.05: A hangverseny folytatása. 13.30: Hanglemezek. 14: Látványosságok. 14.10: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.10: Aktualitások. 19: Időjelzés és időjárásjelentés. 19.02: Tudományos krónika. 19.15: Kamarazene. 19.45: Hegedűhangverseny. 20.05: Előadás. 20.20: Jean Moscopol fűtyhangversenye. 20.45: Énekhangverseny. 21: A rádiózenekar hangversenye. 21.55: Sporteredmények. 22.10: A hangverseny folytatása. 22.40: Hanglemezek. 23: Hírek. 23.15: A Cristea zenekar hangversenye. 23.45: Hírek francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Ritmikus torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 13.10: Eugen Stepat balaljkazenekara. 13.40: Hírek közlés. 14.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 10.30: Fátvöl Jancsi cigányzenekara. 15.30: Hírek. 16: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: A rádió szalonzenekara. 19.15: Blasovszky Miklós előadása. 19.45: Hanglemezek. 20.15: Hírek. 20.30: „Piusok a pápai trónon”. Előadás. 21: Wehner Géza orgonál. 21.30: „Debreceen humor”. Előadja: Rajnay Gábor. 22.10: Irmgard Armgard énekel, zongorakísérettel. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Pertis Pali cigányzenekara. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Heinemann Ede jazz-zenekara.

Budapest II. 19.45: A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája. 20.10: Francia nyelvoktatás. 21: Hírek. 21.20: Idegen népek dala. (Hanglemezek). 22.30: Időjárásjelentés.

Bécs. 20: Jódhízás. 21.15: Hangverseny. 23.35: Könyvi és tánczene. 1: Szórakoztató zene.

Belgrád. 19.50: Lemezek. 21: Népádalok. 21.30: A rádiózenekar. 23.15: Lemezek.

Milánó. 20.25: Lemezek. 21.30: Lemezek. 22: Operaelőadás, utána tánczene.

Prága. 20.20: Hangverseny. 21.05: Tarkazene. 22.10: Szimfonikus zene. 23.10: Lemezek.

Varsó. 20: A rádiózenekar. 23.15: Hegedűjáték.

Bucuresti. 7. Hanglemezek, torna, háztartási és orvosi tanácsok. 17: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények és vizárlásjelentés. 13.05: Hanglemezek. 13.30: A rádió szalonzenekara. 14: Látványosságok. 14.10: Hírek. 14.30: Aktualitások. 19.15: Időjelzés és időjárásjelentés. 19.17: Művészeti krónika. 19.35: Énekhangverseny. 20: Előadás. 20.15: Zongorahangverseny. 20.40: Tavaszi dalok. 21: Előadás. 21.15: A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. Szünetben, 21.55-kor hírek és sporteredmények. 23.20: Hanglemezek. 23.45: Hírek francia, német és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45: Ritmikus torna, hírek, hanglemezek. 11.15: Gyermekdélután. 11.45: Felolvasás. 12.10: Görösi Pál cigányzenekara. 13.40: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 17.15: A rádió diáklőrája. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: A Pázmány Péter Tudományos Egyetem bölcsészettudományi karán első ízben rendezett „Jó magyar ejtés” verseny döntője és eredményhirdetése. 18.45: Sven Karpe hegedül a magyar-svéd művészcsere keretében. 19.15: Dr. Bartucz Lajos előadása. 18.45: A Magyarországi Munkásdal-egyletek Szövetsége képviselőtében a Grafikai Munkások Senefelder Dalkörének és a Mintakészítő Munkások Szakegyete Dalárdájának műsora. 20.15: Hírek. 20.50: Tessitori Nóra mai magyar verseket mond. 21.20: Budapesti Hangverseny Zenekar. 21.55: Az országos légoltalmi parancsnokság közleménye. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Csorba Gyula cigányzenekara muzsikál. Szántó Gyula énekel. 23.40: Hírek, időjárásjelentés. 24: A rádió szalonzenekara.

Budapest II. 20: Olasz nyelvoktatás. 21: Hírek, 16-versegyeredmények. 21.20: Rozsnyay Kálmán zeneforténeji előadása. 21.50: Hanglemezek. 23: Időjárásjelentés.

Bécs. 21.15: Szimfonikus hangverseny. 23.30: Bécsi zene. 1: Szórakoztató zene.

Belgrád. 18.20: A rádiózenekar. 19.15: Lemezek. 21: Opera.

Milánó. 20: Fuvvőzene. 20.35: Lemezek. 21.30: Könyvi és tánczene. 22: Szimfonikus hangverseny, utána tánczene.

Prága. 21: Hangverseny. 23.10: Vonósnégyes. 23.40: Lemezek.

GYILKOSSÁG
A MOZIBAN

96

A Déli Hírlap eredeti regénye
írta: Félegyházi András

Utánnyomástilos.

A házmaster ránézett közben a madame arcára és folytatta:

— A madame is csodálkozik? Higgye el az egész ház csodálkozott.

— Nem tudja, monsieur concierge, hová utaztak?

— Azt nem költötték az orromra.

— Mikor jönnek vissza?

— Sohanapján. Minden holmijukat eladták és azt mondták, hogy kiadhatom másnak a lakást, mert véglegesen elhagyják Páris.

— Köszönöm, monsieur, több kérdéznivalóm nincs.

Ennek a házmasternek is borralvót adott, aztán a várakozó taxin a szállodába ment.

Valami azt sugta neki, hogy ne menjen az Excelsiorba, ahol rendszeren lakni szokott és ahol Limoujellel megismerkedett.

— A Hotel d'Angleterrebe megyünk, — szölt oda a sofőrnek.

— Igenis, madame, — felelt az és máris bekapcsolta a motort.

A szállodában szobát nyitattott magának, a melyet másnap reggelig nem hagyott el. A vacsorát fölvitette magának ugyan, de alig nyult hozzá.

Órákon keresztül mereven ült és maga elé nézett. De semmi gondolata nem volt. Rémülten fedezte föl, hogy nem tud gondolkodni. Képtelen volt arra.

Egyszerre azt vette észre, hogy sötétség van körülötte, pedig mikor a vacsoráját hozták, még nappali világosság volt.

— Késő éjszaka lehet, — állapította meg.

Felgyújtotta a villanyt, de nem nézett az órára.

Gépiesen levetkőzött. Felvette éjjeli ruháját és lefeküdt.

Sokáig hevert az ágyon, de nem birt elaludni. Azt hitte azért, mert elfeledte a villanyt eloltani.

Sötétséget csinált, de akkor sem jött a szemére álom.

Erősen hajnalodott már, amikor végre elszunnyadt.

Álomtalanul aludt. Azonban, amikor fölébredt, mély levertséget és fáradtságot érzett.

Kábult volt, mint az olyan ember, aki a magashól leesett és bár semmiféle porcikája nem törött el, de a kiállott izgalom retentően megviselte. Már sejteni kezdte a valóságot.

De nem érte be ezzel. Teljes bizonyosságot akart szerezni. Végére akart járni a dolognak.

Valahogyan eszébe jutott a bibliai mondas, hogy teljesen ki kell ürítenie a keserűség poharát.

Felkelt az ágyból és felöltözökődött. Aztán lement a szálloda éttermébe. Csodálkozott ugyan, hogy ezek után még éhséget tud érezni, de azért tisztában volt vele, hogy a szervezet követeli a jogait. A lélek lehet bús, lehet szomorú, lehet levert, lehet vigasztalan, csömört érezhet az egész világgal szemben, de a test, az embernek ez az állati része táplálékot követel. A gépezet nem jár, ha nem fűtik. A test is képtelen a mozgásra, ha nem kapja meg a szükséges eleséget. Már pedig azt akarja, hogy a test bírja a sok vesződséget, amelyben része lesz, amíg kibogozza ezt az egész dolgot.

Megreggelizett, aztán a legközelebbi gépkocsállomásra ment.

— Kérem, egy vidéki birtokra kívánok menni, amely körülbelül három órára van Páristól. Sem a birtoknak, sem pedig a közönségnek, amelynek határában fekszik, nem tudom a nevét. Azonban az utat meg tudom mutatni. Azt is pontosan tudom, hol kell az országútról a mellékútra befordulni, amely a birtokon levő kastélyig vezet.

— Kérem, madame, — mondotta szolgálatkészen a sofőr, — elviszem. Kérem azonban a könnyebb irányítás kedvéért méltóztassék az első ülésen helyet foglalnia mellettem, mert így jobban megárazhatja nekem az útirányt.

Kinyitotta a gépkocsi elülső ajtaját és bes-

gítette madame d'Hivert. Aztán maga is odaült a volán mellé és bekapcsolta a motort.

A taxi abban az irányban haladt, amint azt a madame magyarázta. Az országúton figyelte a nagyobb villákat, erdőket, amelyek mellett elhaladtak és látta, hogy jó irányban haladnak. Egyszerre meglátta a mellékutat is, amelyre be kellett kanyarodniok.

Nemsokára a szemei elé tűnt a kastély, amelyben egy végtelenül boldog hetet töltött.

— Odamegyünk, — mutatott előre.

Az autó berregésére figyelmesek lettek a kastélyban és a tisztai lakban is.

Amikor a sofőr a kastély feljára előtt lefékezte a kocsi és megállt, nemcsak a cselédség szaladt elő, hanem akkorára már ott volt az intéző is.

Nalamennyien mély tiszteléttel fogadták madame d'Hivert, ami érthető is, mert hiszen úgy tudták, hogy a birtok tulajdonosának közeli rokona.

— Bon jour, madame, — üdvözölte az intéző, — jókor kegyeskedett jönni. Bizonyára értesítést kapott, hogy holnapután ideérkezik a gazda.

— Ugy? Holnapután ideérkezik monsieur Limoujel?

— Ó, nem monsieur Limoujel érkezik, hanem monsieur Pierre Saturin, a madame unokaöccse, a birtokos.

— Monsieur, ön téved. Nekem semmiféle Saturin nevű unokaöccsem nincsen. A birtok pedig monsieur Limoujelé. Nem?

— Nem, madame. Azt határozottan állíthatom, hogy ez a birtok monsieur Pierre Saturin tulajdona. Ezt annál inkább igazolhatom, mert immár tizenkét esztendeje állok monsieur Saturin szolgálatában.

— De hát akkor kicsoda monsieur Alexandre Limoujel?

— Monsieur Limoujel? Hát mademoiselle Marianne fivére. Ezt azonban önnek, madame jobban kell tudnia, mert hiszen monsieur Limoujel hozta önt ide.

— Hogy kerültek a monsieur és a mademoiselle a birtokra? — kérdezte a madame.

— Hogy kerültek a monsieur és a mademoiselle a birtokra? — kérdezte a madame.

— Hogy kerültek a monsieur és a mademoiselle a birtokra? — kérdezte a madame.

— Hogy kerültek a monsieur és a mademoiselle a birtokra? — kérdezte a madame.

— Hogy kerültek a monsieur és a mademoiselle a birtokra? — kérdezte a madame.

— Hogy kerültek a monsieur és a mademoiselle a birtokra? — kérdezte a madame.

— Hogy kerültek a monsieur és a mademoiselle a birtokra? — kérdezte a madame.

— Hogy kerültek a monsieur és a mademoiselle a birtokra? — kérdezte a madame.

LEGUJABB

Közvetítő megállapodást találtak az angol-orosz tárgyalásokon

Oroszország szavatolja Románia és Lengyelország határait, a többi államok tekintetében támogatást ígér

Genfből jelentik: A népszövetségi székvarosban folyó angol-szovjet tárgyalásokon **addig nem sikerült elhárítani a megegyezés útjában álló akadályokat.**

Mindennek ellenére is angol részről kedvezően ítélik meg a helyzetet és remélik, hogy hamarosan létrehozják a megegyezést. Genfi szovjetkörökben tartózkodással ítélik meg a helyzetet. Maisky szovjetnagykövet a hozzája forduló külföldi újságírók kérdéskérdéseire gúnyos mosollyal válaszolt és csak semmit mondó kijelentéseket tett. Diplomáciai körökben úgy látják, hogy

Anglia nem támaszt teljes bizalommal a Szovjet iránt és főleg nem akarja a háborút és a béke sorsát Moszkva kezébe letenni.

A francia diplomata hangoztatják, hogy Bonnet francia külügyminiszter közvetítő szerepe még nem ért véget. Úgy tudják, hogy a francia külügyminiszter ma újabb kísérletet tesz az ellentétes fellegások összeegyeztetése érdekében.

HALIFAX LORD ELÉNK DIPLOMACIAI TEVEKENYSÉGE GENFBEN

Halifax lord angol külügyminiszter vasárnap reggel megérkezett Genfbe. Dél előtt Maisky londoni szovjet nagykövettel tárgyal, aki tudvaleg a hétfőn megnyílt népszövetségi tanácsülésnek elnöke. Ezután az angol külügyminiszter kihallgatáson fogadta Danzig népszövetségi főbiztosát. Este a svéd külügyminiszterrel és a finn kiküldöttel táncsozott. Bonnet külügyminiszter szintén megérkezett már Genfbe és ő is részletesen tárgyal a svéd külügyminiszterrel, valamint a finn kiküldöttel. Úgy tudják, hogy

az Ausztrál szigetek katonai megerősítésének tárgyában nem sikerült megnyerni a Szovjet hozzájárulását

és ez azt eredményezi, hogy ennek a kérdésnek a

tárgyalása a népszövetségi tanácsülésen nehézségekbe fog ütközni.

A SZOVJETTEL KÖTENDŐ PAKTUM AZ ÁLLAMOKAT HÁROM KATEGÓRIÁBA SOROLJA

Londonból jelentik: Az angol-szovjet megegyezés kilátásai politikai körök véleménye szerint

Bucurestiben meghosszabbították az ingatlankönyvek benyújtási határidejét

Bucurestiből jelentik: Kedden, május 23-ikán járt volna le az ingatlan könyvek benyújtási ideje, azonban, — figyelembe véve, hogy számos polgár különböző akadályok miatt nem tud eleget tenni kötelezettségének, — Marinescu államtitkár elrendel-

jelentékenyen megjavultak. A lapok közül több leközli azt a tervezetet, amely a szerződés megkötése felé. Ez a Temps és a Daily Herald szerint a következő:

1. Anglia, Franciaország és Szovjetországgal kölcsönösen biztosítják egymást, hogy minden határait ellen intézendő támadás esetén együttesen lépnek fel.

2. Oroszország, Franciaországgal és Angliával együtt szavatolja Lengyelország és Románia határait és ennek ellenében Anglia és Franciaország szavatolja Szovjetországgal területi épségét és biztonságát.

3. A három szerződő hatalom megegyezik abban, hogy kölcsönösen támogatják egymást bármely Németországgal szomszédos állam elleni támadás esetén. A szerződésnek ez a pontja Hollandiára, Belgiumra és Litvániára vonatkozik.

4. Ha olyan országot fenyegetne támadás, amely nem közvetlen szomszédos Németországgal, akkor a három hatalom tanácskozik egymással a teendő lépések tekintetében. Ez a megoldás kivonná Észtországot, Lettországot és Finnországot a kezesség köréből.

te, hogy még hét nappal, vagyis május 31-ig bezárólag, meghosszabbítják a benyújtási határidőt. A mai nap folyamán hivatalos közlemény is jelenik meg erre vonatkozólag

Japan nem vonul vissza Kulangsuból

Tokióból jelentik: A Stefani sajtóügynökség jelentése szerint a japán lapok hangsúlyozzák, hogy minden felszólítás ellenére sem vonják vissza a Kulangsuban elhelyezett tengeri haderőket és a part-

ra tett japán tengerészeket, amíg Japán teljes elégtételt nem kap. Az „Asahi” újság megállapítja, hogy Japán együttműködése Angliával, az Egyesült Államokkal és Franciaországgal teljesen lehetetlen.

Tönkretett a felhőszakadás egy falut

Tizenhét halálos áldozat, negyvenöt épület rombadólt

Belgrádból jelentik: Vasárnap Béalapánka és környéke felett itélet idő húzódott el. Fél 5 tájban vak sötétség támadt, majd sűrű villámcsapások és menydörgések között megeredtek az ég csatornái. Jégeső kíséretében olyan borzalmas felhőszakadás zúdult a községre, hogy a közságen átfolyó Mokrinca patak pár perc alatt kiáradt. Tíz házat elso-

dort az ár, 45 épület rombadólt, 150 súlyosan megromgálódott és lakhatatlanná vált. A mindent el sodró áradat 17 halálos áldozatot követelt főleg gyermekeket. A holttesteket csak a késő esti órákban találták meg. Több száz ember hajléktalanná vált.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet, alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő s gyógyhely hirdetése szavankint egy leu. Levelezés nem közölhető. Há zasság szavankint öt lei, minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetések ket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II kerület: Tamás-traffic, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-traffic, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-traffic, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-traffic, Piata Lahovari IV. kerület: March-traffic, Piata Küttl. — Nógrády-traffic, (Ti voli mellett). Olariu-traffic, Piata Dragalina 6. Telefon '90-97 — Vittek-traffic, Bul. Carol 54. — Galgóczy-traffic, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45-13.

Alkalmazás

Főzni tud mindenest keresek. Jelentkezés délután 4-5, vagy 7 óra után. IV., Str. Bratianu 36. 849

Komoly megbízható öregebb nő, kisebb háztartásba kerestetik (inkább, mint családtag). Jelentkezni a kiadóban. 828

Lakas

Egyszobás, vagy esetleg kétszobás lakást keresek a Belvárosban, vagy ahhoz közel. Címeiket a kiadóba kérem leadni. 832

MODERN
butor, porcellán és üvegáruk,
olcsó ajándéktárgyak
L. Schmidt n. Schuster-nél
Temesvár 1, Lonovica ucca 3,

Erzsébetváros elején 2, esetleg egy bútorozott szoba fürdőszobával június 1-re kiadó. Str. Romulus 28. 472

Modem 3-4 szobás családi házat keresek megvételre „Orvos” jellegre a kiadóba. 483

Adás-vétel

Egy nagy aranygyomógép, 1 nagy deklionló megvételre kerestetik. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Riviera” virágüzletbe Timisoara I., küldendők. 991

Ha szép akar lenni ?

Használjon **KULKA-féle** liltom-lejkrémet, liltom-tejszappant és liltom-pudert, **három** színben. Kapató kizárólag a

Városi
gyógyszertárban
a „Fekete Sashoz” I. Piata I. C. Bratianu.

Szép fekvésű házhelyek olcsón eladó. 3elváros, Erzsébetváros, Schnapföldek és a Vágóhíd mellett. Érdeklődni dr. Bogdánánál III., Bulev. Carol 25. 932

Kitűnő Stingl zongora, rövid, kereszt hűros, 3 pedálos, jutányosan, esetleg részletfizetésre sürgősen eladó. I., Str. Turin 6. Telefon 38-13. 992

Külföldre

Két irodahelyiség a kormányzékli épülettel szemben ügyvédi irodának különösen alkalmas. június 1-re kiadó. I., Str. General Doda 3. 933

BAILE LIPOVA

(Lippa-füred) MEGNYILT

Rádiumaktivitási szénasavas ásványforrásai csodás hatásúak a következő bajoknál: szív, magas vérnyomás, érlemeszesedés, gutaha, jlamosság, máj-, epe-, hólyag- és vesebajoknál, reuma, vérszegénység, ideg- és női megbetegedéseknél

Május és június hónapban a szobaáraknál 50%-os kedvezmény